

SLOVENSKI NAROD

Isnaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič vrt & Din 2.-, do 100 vrt & Din 2.50, od 100 do 300 vrt & Din 3.-, večji inserati petič vrt & Din 4.-. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 223.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

KDO BO SODIL ATENTATORJEM

Ni izključeno, da bo Francija izročila marsejske zločince Jugoslaviji, da jim sodijo jugoslovenska sodišča — Izročitev Pavelića in Kvaternika še ni končno veljavno rešena

Pariz, 15. decembra. r. Po razsodbi sveta Društva narodov o krivdi in odgovornosti madžarskih oblasti prihaja sedaj na vrsto tudi sodba proti nim, ki so bili več ali manj slepo orožje v rokah glavnih voditeljev zarote proti kralju Aleksandru in Jugoslaviji. Svet Društva narodov in svetovna javnost so izrekli moralno obsodbo, naloga sodišč je sedaj, da izrečejo tudi še materialno obsodbo. Na prvem mestu bo sodilo marsejsko sodišče, v čigar zaporih so trije pomagači kraljevega morilca, trije izdajalci svoje domovine, trije plačanci neprijateljev Jugoslavije, ki pa se jih danes vsi odrekajo. Toda Pospisil, Rajčič in Mijo Kralj niso edini, ki jih bo zadela roka pravice. Poleg njih morajo priti na zatožno klop marsejskega sodišča tudi glavni voditelji zarotnikov Pavelić in njegova desna roka Kvaternik, ki sta še vedno pod zaščito italijanskih oblasti. Vprašanje njune izročitve še ni končno veljavno rešeno, ker je doslej izreko svoje mnenje samo italijansko apelacijsko sodišče, ne pa še italijanska vlada. Končna odločitev je v rokah italijanskih političnih oblasti, predvsem vlade in Mussolinija. Poleg teh dveh banditov pa mora priti na zatožno klop tudi Perčević kakor

tudi oni zločinci, ki jih še skrivajo Italijani in Madžari, v prvi vrsti Gustav Perčec, Jelić, Mile Budak in še nekateri drugi. Nobeden imed njih se ne bi mogel odtegniti roki pravice, ako se ne bi s podporo gotovih krogov skrivali na tujem ozemlju. To vprašanje pa bo v kratkem popolnoma razčiščeno.

Tudi jugoslovenska sodišča bodo morala izreči sodbo nad enim izmed zločincev, ki so neposredno zapleteni v marsejski zločin. To je dr. Andrija Artuković. Francoska vlada je že sklenila, da tega zločince izroči jugoslovenskim oblastem, ki imajo z njim tudi še druge starejše račune. On ima pred vsem na vesti tako zvano liško pobuno.

Po mnenju pariških sodnih krogov pa so jugoslovenske oblasti pristojne tudi za sojenje marsejskim zločincem Rajčiču, Pospisilu in Kralju. Čim bi jugoslovenska vlada zahtevala njihovo izročitev, bi francoska vlada o tem sklepala. Vendar pa je to vprašanje nekoliko komplicirano. Vsi trije so izvršili zločin na francoskih tleh. Zato bi jim morala soditi francoska sodišča. Ker pa gre za umor suverene prijateljske države, ki je prišel v Francijo kot gost in ker smatra francoska zakonodaja umor suverena za navaden zločin, in

ker vrhutega ti zločinci odgovarjajo tudi še za razna druga kazniva dejanja iz prejšnje dobe, izvršena na jugoslovenskem ozemlju, zaradi katerih bi jih francoske oblasti morale izročiti, ako bi ne izvršili marsejskega atentata, ni izključeno, da bi jih francoske oblasti na zahtevo jugoslovenskih oblasti brez nadaljnjega izročila pod pogojem, da se jim sodi obenem tudi za marsejski atentat.

Pa tudi če bi francosko sodišče sodilo marsejskim zločincem, bi jih morale francoske oblasti po obsodi ne glede na njih značaj izročiti jugoslovenskim oblastem zaradi prejšnjih zločinov, izvršenih v Jugoslaviji. To je nekako sličen primer kakor je primer Matuške, ki so mu najprvo sodila avstrijska, nato pa še madžarska sodišča. Pospisil bi moral odgovorjati za umor direktorja zagrebških »Novosti« Tonija Sieglja, Mijo Kralj in Rajčič pa za slične druge zločine, ki jih imata na vesti.

Francoske oblasti zavrzujejo sedaj preiskavo. Glavno gradivo je zbrano pri marsejskem sodišču. Ko bo preiskava končana in ko bo prispelo gradivo, ki ga pričakujejo še iz inozemstva, bo dočeno, kje in kdaj se bo sodilo marsejskim zločincem.

Šiška dobi kanalizacijo

Kanalizacijska dela v Šiški so zdaj največje gradbeno v Ljubljani

Ljubljana, 15. decembra. Čeprav so Šiškarji čakali precej dolgo na kanalizacijo, bo Šiška kanalizirana še prej, kot so pričakovali, kar je pripisovati tudi ugodnemu vremenu. Šiška ni več okraj zase, temveč tvori z mestom celoto. Da pa ima mesto med drugimi pridobitvami tudi kanalizacijo, je ena prvih zahtev, kar velja tudi za Šiško.

Tudi hišni posestniki se dobro zavedajo, da so hiše s primerno kanalizacijo mnogo več vredne kot brez nje. Marsikdo se ne zaveda, da se dvigne tudi cena parcel ob kanaliziranih cestah. Zlasti dandanes vsak, kdor namerava zidati, skrbno izbira parcele in pri izbiri odloča tudi kanalizacija. Zato bo Šiška pridobila še mnogo več kot se Šiškarji v splošnem zavedajo, ter se bo še tesneje spoila z mestom. Najprej bodo najbrž zazidane parcele na Koslerjevem svetu pred kolodvorom.

Ograja bivšega nogometnega igrišča ni več in okolica je s tem precej pridobila v lepotnem pogledu. Zdaj smemo upati, da bo dobila vsa okolica Gorenjskega kolodvora v bližini bodočnosti priaznejše lice. Doslej je bil ta kolodvor sredi kolib, naokusnih plotov in skladišč ter blatnih, vijugastih cest. Na železniškem svetu so olesnili bližnji kolodvor s malim parkom. Ker zdaj ni več tovornega kolodvora v Šiški, ni tudi več tako blatnih cest v bližini postaje. Pač pa je zdaj precej trnela Medvedova cesta zaradi kanalizacijskih del in prav tako so prekonali Rusko cesto, ki drži od kolodvora pravokotno na Celovško cesto.

Podjetje ni računalo s tem, da bodo delali tudi pozimi v takšnem obsegu, kot delajo zdaj že nad mesec dni. Časa imajo do da bi delo končali v nekoliko posnešnem tempu polne mesece. Doslej so zgradili zbiralni kanal na Medvedovi cesti v dolžini 206 m. Ker morajo konati 5 m globoko, delo v primeri s tem dobro napreduje.

je. Cesta je zaprta za ves vozni promet v spodnjem delu, pa tudi osebni promet je precej oviran, zato si ljudje žele, da bi bilo delo čim prej končano. Cesta je ozka, zato se kopiči tik ob hišah gramoz in ni baš lahko priti do večnih vrat in do trgovin. Zdi se celo, da so na Medvedovi cesti improvizirani Pompeji. Toda materiala ne morejo odlagati drugje, ker ga uporabljajo baš tam za beton in za zasipavanje zbetoniranega kanala. Potrpeti je pač treba, saj Šiške ne kanalizirajo vsak dan. Sploh so pa Šiškarji imeli doslej mir, dočim so nam la v središču »šle v nos« neprestano razkopane ceste.

Na Medvedovi cesti je sicer precej živahen promet, zato se ljudje pritožujejo nekoliko bolj, da je cesta zaprta; na drugih cestah, kjer bodo še gradili zbiralni kanal, je pa v splošnem le lokalni vozovni promet, zato gradnja ne bo več mnogo ovirala prometa. Čeprav bo ves zbiralni kanal dolg okrog 2 km.

Kanalizacijska dela v Šiški so zdaj nedvomno največje gradbeno delo v Ljubljani, saj je zaposlenih 80 delavcev. Najbrž bi sicer teh 80 delavcev pomnožilo pozimi zaradi nezaposlenih sezonskih delavcev. Kje bi pa tudi naj dobili delo, ko nikjer nič ne grade, kljub toplemu vremenu? Nekeje manjših adaptacij je sicer tudi zdaj v mestu, kar pa nima nobenega pomena za znižanje števila neštevitih sezonskih delavcev. Zato moramo želeli, da bi bilo vreme vsaj zimo ugodno za delo na prostem, da bi imelo vsaj nekaj nezaposlenih skromni zaslužek. Lani pozimi so bili delavci zaposleni vsaj pri tramvajskih delih, zdaj bi pa sicer ne imeli nobenega zaslužka. Letošnja zima bo za sezonsko delavstvo posebno huda in če bo mraz, bo še tem huja. Zato si žele, da bi bilo še več takšnih večjih del, kakršno je gradnja kanala v Šiški.

Francoske koncesije Italiji

Francija bo v Afriki odstopila Italiji važna ozemlja, zahteva pa zato lojalno sodelovanje v Evropi

Rim, 15. decembra. r. Stanje italijansko-francoskih pogajanj je po sodbi odločilnih rimskih krogov, ugodno. Možnost, da bo med Parizom in Rimom sklenjenih več pogodb, zavzema vedno bolj konkretne oblike, vendar pa so poročila o trenutnem stanju še precej skromna, ker prizadeti krogi čuvajo o vsem tem precejšnjo tajnost. Zatrjuje se, da se zaenkrat najbolj živahno razpravljajo o avstrijskem problemu in novi ureditvi gospodarskega reda potom sodelovanja med vsemi srednje-evropskimi državami. V Rimu prevladuje nazor, da je tudi francoska vlada odločno zoper priključitev Avstrije k Nemčiji in računajo z gotovostjo na sporazum s Parizom tudi v tem vprašanju. Italija se danes bolj kot kdaj prej bliža željam Francije, da je treba zblíževalno akcijo in sporazum razširiti tudi na Magantano, pri čemer stavlja posebno velike nade na gospodarsko sodelovanje s Češkoslovaško.

Pariz, 15. decembra. AA. Havas poroča: Glavna vsebina zunanje političnih poročil današnjih listov je še vprašanje francosko-italijanskega zblížanja. Listi proučujejo v tej zvezi mirno in objektivno splošni položaj v Evropi.

Posebni poročevalci »Matina« v Rimu skuša določiti glavni namen predstoječega potovanja Lavala v Italijo. Poročevalci smatra, da je božično darilo, ki ga bo Francija doprinesla kot dokaz svojega prijateljstva napram

Italiji, že gotovo in da bo vsebovalo najmanj 3 predmete. Najprvo sporazum o ureditvi položaja Italijanov, ki žive v Tunisu. Po vsej priliki bo Francija podaljšala za 10 let sedanje pravno stanje Italijanov v Tunisu. Po tej dobi bi nastalo prehodno stanje in šele nato bi Francija uveljavila splošno mednarodno pravo na tem področju.

Z drugim sporazumom bi Francija privolila v izpolnitev italijanske meje v Južni Libiji. Francija bo izpremenila svojo mejo na tem področju. Navzlic temu pa bo italijanska meja še vedno 800 km oddaljena od Čadkega jezera. Tretji sporazum se nanaša na mejo italijanske Eritreje in na francosko Somalijo, kjer bo Francija odstopila del svojega ozemlja severno od zaliva Oboc. V tej zvezi bo ponudila Italiji finančno sodelovanje pri železniški progi, ki vodi od Džibuti do Adis-Abebe. Razen tega dobi Italija mesto v upravnem svetu te železniške družbe.

Francija pa računa, da bo Italija na drugi strani lojalno in zvesto sodelovala pri pomiritvi sveta. Poučeni krogi govore o enotni pogodbi, ki bo obsegala vse te delne sporazume. Ta pogodba pa naj bi bila samo zunanji okvir prijateljstva, ki se mora v bistvu oprati na krvno sorodnost obeh narodov in na skupni izvor Francozov in Italijanov. Ta skumnost naj bi bolj odtehtala pri tej bratski zvezi, kakor vse napisane pogodbe.

Dr. Beneš poroča

Praga, 15. decembra. AA. ČTK poroča: Na današnji seji vlade je zunanji minister dr. Beneš poročal o ženevskih dogodkih. Poročal je pomen resolucije vsota Društva narodov z mednarodnega stališča.

Člani vlade so se dr. Benešu zahvalili. Vlada je nato sklenila zahvaliti se jugoslovenski, rumunski in francoski vladi in jima izraziti svoje zadovoljstvo, ker je svet Društva narodov s svojim sklepom dal upravičeno zadoščenje jugoslovenskemu narodu. Jugoslovenski narod pa je s svojim zdržanjem izdatno koristil miru. Češkoslovska vlada je posebno hvaležna za intimo lojalnost in prijateljsko sodelovanje med zavezniki in prijateljskimi državami.

Eckhardt se opravičuje

Budimpešta, 15. decembra. r. Na povratku iz Ženeve je dal madžarski delegat v Ženevi Tibor Eckhardt dopisniku »Magyar Orszaga« intervju, v katerem je med drugim izjavil, da je bila bitka pred Društvom narodov mnogo hujša kot je mislil. Kar je Madžarska dosegla, je največ, kar se je dalo doseči. Hvaležen je Italiji in Angliji, posebno pa lordu Edenju za doseženi uspeh. Madžarska vlada je Društvu narodov poslala poročilo o svoji preiskavi, vendar pa upa, da zadeva ne bo prišla več v razpravo pred svetom DN, ker je po ženevskih sklepih popolnoma likvidirana.

Novi predsednik Švice

Pariz, 15. decembra. AA. V komentarju o izvolitvi novega predsednika švicarske konfederacije naglašajo »Paris Soire«, da je novi predsednik g. Rudolf Minger utemeljitelj in šef kmečke stranke, ki je pod njegovim vodstvom zavzela važno mesto v Švici. List navaja dalje, da je novi predsednik švicarske konfederacije bil svojčas izvoljen za člana švicarske vlade in da je bil tedaj minister vojske. O njemu je znano, da obdeluje sam svojo zemljo in da zaradi tega dobro pozna potrebe švicarskega kmetovalca, ki je, kakor drugod, tudi v Švici hudo prizadet od gospodarske stiske.

Izza kulis svetovne vojne

London, 15. decembra. AA. Reuter poroča iz Newyorka: »Newyork Post« javlja, da bo senatni odbor, ki proučuje delovanje industrije in bank, zdaj preiskal tudi delovanje Morgana med svetovno vojno v zvezi s političnimi obožbami raznih senatorjev proti tej newyorški banki. Kaže, da bo pri tem igral veliko vlogo kablogram, ki ga je v. marca 1917 poslal pokojnemu Wilsonu tedanji ameriški poslanik v Londonu. V tej brzojavki pravi poslanik, da je zašla trdika Morgana v hudo stisko, ker se je angažirala čez svoja finančna sredstva in posodila zaveznikom ogromne svote. Poslanik smatra, da bi v Združenih državah severne Amerike utegnil nastati bančni polom, če ne stopijo v vojno.

Umiranje nemškega tiska

Berlin, 15. decembra. AA. »Deutsche Zeitung«, ki je glasilo kmetijskega ministra Darre preneha izhajati s 1. januarjem prihodnjega leta. List je izhajal 39 let.

Spominska plošča kralju mučeniku

Ježica, 15. decembra.

Da se na viden način odloži spominu blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja je sklenil kraljevni odbor Narodne odbrane na Ježici, da vžida ob priliki njegove rojstnega dne oziroma prejšnji dan marmornato spominsko ploščo z njegovim nesmrtnim posvetilom »Čuvajte Jugoslavijo« ter podpisom Aleksander I. Maršev 9. oktobra 1934. K svetovanju je povabila Narodna odbrana nacionalna in kulturna društva, urade in šolsko mladino.

Plošča sama je krasno delo domačega kamnoseka gosp. Novaka. Z vidavo in odkritimi spominske plošče na narodni šoli hoče Narodna odbrana na viden način dokazati, da tudi Ježica stoji v vrsti onih, ki so pripravljali vsak čas braniti ono, kar je bilo našemu velikemu vladarju najdražje to je našo drago Jugoslavijo.

Tem potom pozivamo poleg vseh onih, ki so že dobili pismena vabila, tudi vsa ostala občane, da se te svečanosti, ki bo v noč 16. t. m. ob 3. uri popoldne pred narodno šolo, v čim večjem številu udeležijo, ter s tem dokažejo svojo državljanstvo in narodno zavest. Plošča bo izročena na čuvanje tukajšnjemu učiteljskemu in šolski mladini, da jo bo verno čuvala, ter imela vsak dan vse prebivalstvo Ježice pred očmi poslednjega željo Velikega heroja.

Pri proslavi sodelujejo poleg Narodne odbrane in zastopstva Oblastnega odbora tudi tukajšnja pevka društva in pa šolska mladina, ter bo tako Ježica dostojno proslavila neukani kraljev rojstni dan.

Narodna odbrana kot inicijatorica te zamisli poziva vse prebivalstvo Ježice in Črnuče, da se v čim večjem številu udeležijo svečanosti, ter s tem ponovno manifestira ljubezen in udanost do našega mladega kralja in vzvišenega kraljevskega doma Karadjordjevičev.

Koncert klavirskega tria

Ljubljana, 15. decembra.

Trije najmlajši člani učiteljskega zbora našega konservatorija gg. Rupil Karlo (violina), Leskovic Bogomir (čelo) in Lipovšek Marijan (klavir), resna, temeljito doma in v inozemstvu šolana ter glasbeni umetnosti globoko predana, med seboj v znanju, umetniških nazorih in iskrenem hotenju harmonizirajo trojica, so se srečno združili v komorno glasbeno edinicu ter privedli večer večer v dvorani Filharmonične družbe pod naslovom »koncert klavirskega tria« večer, ki smo ga z veseljem pozdravili. Prav zahoteli, zaželeli smo si intimne, nekrčane, pogljobljene muzike. Kako dobro je bila došla, je pričala veledostojno zasedena dvorana ter skoro pobožno zatopljena, izbrana publika.

Maladi izvajalci večera so se svoji umetnosti predali z vsem svojim temeljitim znanjem, z vsem entuzijazmom, ki ga zamore dati le po najvišjih ciljih hrepeneča mladost. Iasno je, da se zamore brezhibna enodušnost, absolutno ravnotežje v interpretacijskem, kakor v tehničnem pogledu pri ko-

mornih udruženjih doseči le z dolgotrajnim, nesebičnim študijem in to, seveda, le pod pogojem popolne enakovrednosti sodelujočih. Včerašnji koncert je točno pokazal, da nam v triu hitro dorasča umetniška enota, s katero se že danes smemo prav iskreno in pošteno pohabati.

Zelimo sožitju treh mladih umetnikov prav od srca le dolgo, brezoblačno, uspehov polno bodočnost.

Na sporedu včerašnjega koncerta je bil kot prva točka Čajkovskega Trio v a-molu, katerega levji del pade na pianista, delo klasičnega, zapadno evropskega značaja sedanje dobe najbrž še mladega komponista. Največ zanimanja je pritegnil nase Ravel s svojim »Triom«. Tudi v tem nadvse zanimivem delu prikazuje Ravel svoj čudoviti instrumentalni stil, kakršnega do njega ni obvladoval noben Francoz. Niso ga zastopni primerjali z urarjem, ki z neskončno spretnostjo sestavlja svoj umotvor in sto in sto majhnih in najmanjših, do največje dovršenosti izpilih delcev. Čez trideset let je minilo, a ravelovske barve so ostale ravnotako sveže, kot ob času njihovega postanka. Svobodno, lahkonotno ustvarjanje, jasnost glasbene snovi, formalna dovršenost so nekatere glavne odlike Ravela. Njegov edini »trio«, ki smo ga slišali včeraj, zahteva od vseh treh izvajalcev največje, poslednje znanje. Delo in njegovo izvajanje je izvalo neskončen aplavz. Bil je v najvišji meri zaslužen.

Ako so Debussyja in Ravela oplodili Chopin in Rusi, pa je sprejel precejšen del tega duha posredno po Francozih tudi Španec Turina. Ta vpliv je tako močan, da bi lahko kljub španskim folklorističnim melodičnim in ritmičnim paberkom Furinovo muziko uvrstili med francosko. Po Ravelu je vplival manj močno, kakor bi pred njim. Vsa tri dela večera so bila božično darilo, za katero smo naši umetniki trojici odkritosrčno in gorko hvaležni. Pričakuemo od nje še mnogo, mnogo glasbenih užitkov.

Evropa ne more plačati

Washington, 15. decembra. AA. Do snodi so prispeli odklonilni govori od Velike Britanije, Francije, Italije, Belgije, Češkoslovaške, Poljske in Litve. Kakor je znano je ameriška vlada te dni pozvala te svoje dolžnike, naj ji plačajo decembrski obrok svojega vojnekega dolga.

Avtomobilska nezgoda Hitlerja

Berlin, 15. decembra. AA. DNB poroča: Naknadno doznajavo, da je avtomobil, ki je pri Langvedu trčil v avtobus, bil last državnega kancelarja Adolfa Hitlerja, ki se je z njim vračal iz Bremena. Odlomki, ki so se peljali s tem avtomobilom, so prispeli v Berlin snodi ob 23.37. Vsi so ostali nepoškodovani.

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE
Curlh: Pariz 20.36, London 15.37, New York 308.04, Bruselj 72.175, Milan 26.40, Madrid 42.20, Amsterdam 208.85, Berlin 123.95, Dunaj 57.25, Praga 12.91, Varšava 58.30, Bukarešta 1.06.

Rumunija in Rusija

Politični odnošaji so urejeni, glede gospodarskih odnošajev pa se še vrše pogajanja

Bukarešta, 15. decembra. AA. Rador poroča: V svojem odgovoru na interpelacijo o paktu, ki sta ga podpisala Rumunija in Sovjetska Rusija o definiciji napadalca in o vzpostavitvi diplomatskih stikov ter organizaciji gospodarskih zvez med obema državama, je državni podtajnik zunanjeja ministrstva Savel Radulescu izjavil na seji senata, da jamči ta pakt teritorialno nedotakljivost Rumunije in preprečuje vsako nasilje in drugo kršitev. Pismi, ki sta jih izmenjala Litvinov in Titulescu o diplomatskih stikih med obema državama, jamčita za suverenost obeh držav. Glede gospodarskih odnošajev pa proučuje rumunska vlada zdaj to vprašanje z vseh strani.

Rusija vrača vojni plen

Bukarešta, 15. decembra r. Sovjetski poslanik Ostrovski je bil danes v zunanem ministrstvu in je izročil državnemu podtajniku Savlu Radulescu metrsko pakico in kilogramski utež iz platine, ki sta

bila med vojno odnešana iz rumunskega državnega sklada v Moskvo. Tudi ostali predmeti rumunskega državnega sklada bodo po možnosti vrnjeni rumunski vladi.

Madžarske želje

Budimpešta, 15. decembra. Mesečnik trgovskega ministrstva objavlja konzularno poročilo iz nekih ruskih načrtih s pristanščem v Czepeleu. Glede na to, da Madžarska gradi nove ladje, ki bi vozile na Dunavu in Črnem morju ter bi mogle obratovati tudi po ruskih rekah Dnjepru in Dnepru, namerava baje Sovjetska Rusija po tem konzularnem poročilu ustanoviti v Budimpešti centralo za svojo izvozno trgovino v srednji Evropi.

Požar na grški jadrnici

Atene, 15. decembra. AA. Ponoči je nastal blizu Carysta ogenj na grški jadrnici »Nicolao«, ki je vozila bencin. Posadko so rešili, ladja pa je zgorela.

Za prisrčen sprejem Cosynsa in Van der Elsta

Visoko belgijsko odlikovanje naših državljanov, ki so sodelovali pri sprejemu belgijskih stratosferskih letalcev

Ljubljana, 15. decembra. Danes ob 11. je izročil belgijski konzul g. dr. Milan Dular v prostorih belgijskega konzulata, v ulici Rimske legije visoka belgijska odlikovanja petim gospodom, ki so si pridobili posebne zasluge o priliki pristanka stratosferskih letalcev belgijskega učenjaka g. Maksa Cosynsa in njegovega mladega pomočnika van der Elsta. Ta odlikovanja je naklonil Nj. Vel. belgijski kralj gg. direktorju pošte in telegrafa dr. Janku Tavzesu, predsedniku Aerokluba Radu Hribarju, podpredsedniku Aerokluba polkovniku Peru Nedeljkoviču, upravniku pošte v Zvenavljah g. Slavku Vutkoviču in upravitelju tamkajšnje šole Karlu Skergetu kot viden znak njegovega priznanja in pa priznanja belgijskega naroda. Odlikovance je sprejel g. konzul v salonu, kjer jim je z vidnim zadovoljstvom pripel visoke rede in jih nagovoril s tem-le nagovorom:

Gospodje! Skoraj bo 4 mesece tega, bilo je 17. avgusta zjutraj, ko sta vzletela v vsemirje s stratosfernim balonom belgijska letalca in učenjaka, Cosyns in Van der Elst. Junaka, belgijska heroja, sta vzletela v stratosfero, da obogatita človeštvo z novimi dognanji, ne vedoč, kam ju zanesejo dobroti ali tudi zli vetrovi.

V soboto, 18. avgusta zvečer, sta pristala v Jugoslaviji, na ozemlju mojega konzularnega področja, pri Zvenavljah. Slovenci so sprejeli junaka letalca s pravoslovansko gostoljubnostjo in iskrenim navdušenjem. Ze takrat sta izjavila Cosyns in Van der Elst, kako srečna sta, da sta pristala baš v Jugoslaviji in me prosila, naj bom tolmač njune hvalečnosti za izredno ljubeznivi, rekli bi bratski sprejem. O izredni gostoljubnosti prebivalstva je bila obveščena tudi belgijska vlada in potem novim belgijsko ljudstvo, ki se je navdušilo za Jugoslavijo.

V znak priznanja pa je Belgija odlikovala one može, ki so bili našim herojem več kot samo v pomoč, ki so storiili več, kot se je moglo pričakovati. Ti može ste vi, gospodje!

Čast mi je javiti vam, da je na predlog g. ministra zunanjih zadev blagovolil Nj. Vel. kralj Leopold III. odlikovati z

visokimi odlikovanji: g. dr. Janka Tavzesa, direktorja pošte in telegrafa v Ljubljani z redom oficirja Belgijske krone, predsednika Aerokluba g. Rada Hribarja v Ljubljani z redom oficirja Belgijske krone, podpredsednika Aerokluba, g. polkovnika Pera Nedeljkoviča z redom oficirja Leopoldovega reda z meči, g. šolskega vodjo g. Karla Skergeta iz Zvenavljah za viteza reda Leopolda II. in g. upravnika pošte Slavka Vutkoviča iz Murske Sobotice za viteza reda Leopolda II. Po želji mojega poslanika in ministra v Beogradu, g. grofa de Romeja, vam izročam odlikovanja. Dovolite, gospodje, da vam v imenu poslanika de Romeja in v svojem imenu k odlikovanju najiskrenejše čestitam. Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II., naj živi Nj. Vel. kralj Leopold III!

V imenu odlikovancev se je zahvalil na to direktor pošte in telegrafa dr. Janko Tavzes, izjavljajoč, da je posebna odlika jugoslovenskega naroda gostoljubnost. S posebnim gostoljubjem pa spejema vselej in povsod naš narod ljudi, ki so si pridobili zasluge za človečanstvo. Z velikim veseljem pa je sprejel naš narod odličnežev do pripristega kmetiča belgijskega stratosferna letalca in učenjaka, ko sta pristala na naših tleh. Vsakdo jima je poskušal pomagati v njuni prekamni situaciji, še posebej, ker sta bila to sinova bratskega belgijskega naroda. Takoj po radijskem intervjuu belgijskega učenjaka je dobil g. direktor od belgijskega ljudstva toliko toplih zahval, da mu je bilo že to največje zadovoljenje. To pa, da jih je odlikoval danes Nj. Vel. belgijski kralj Leopold III. s tako visokimi redi, je vse še bolj presenetilo in prejšnja s tem vse odlikovanje še večja ljubezen do belgijskega naroda. Gospod direktor je na to prosil še g. konzula naj blagovoli ta čustva tolmačiti na merodajnih mestih.

Enako zahvalo je izrekel v imenu Aerokluba tudi njegov predsednik g. Rado Hribar, pridružujoč se v ostalem izjavljajo g. direktorja dr. Tavzesa. Po zaključnem vzkliku: Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II. in Nj. Vel. kralj Leopold III. je g. konzul pridržal odlikovance v svojem salonu v prijetnem intimnem pogovoru.

nacionalni vzgoji našega delavskega in kmečkega ljudstva.

Svečana otvoritev povečanega doma bo v nedeljo, 16. t. m. ko bo dramski odsek vpriporil igro našega največjega pisatelja Ivana Cankarja »Hlapec«.

Tako bo Sokolsko društvo na najprimernejši način izročilo to novo stavbo svojemu namenu. Želimo, da bi to idealno Sokolsko društvo tudi v bodoče dosegalo take uspehe kot jih je do sedaj ter delovalo na začetni poti po Tyrševem geslu: Poedinec nič, celota vse.

Zdravlo!

— »Ljubljanski Sokol« nanašanja svojemu članstvu, da sta preminula njega dolgoletna člana brata Metod Brezigar in inž. Vinko Strgar. Odpovedanje družne uprave ju spremi na poslednji poti; ostalo občinstvo pa vabimo, da se mu pridruži v čim večjem številu. Obleža civilna z znakom. Dan in ura pogreba br. M. Brezigarja bosta objavljena naknadno v dnevniki, posrebo br. inž. V. Strgarja pa bo v nedeljo 16. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Gradišče št. 3 B, kjer bo tudi zbirališče članstva. Blagopokojnikoma časten spomin.

Učiteljsko zborovanje

Ljubljana, 15. decembra. V kletni dvorani hotela Metropol je davi imelo litjsko sresko učiteljsko društvo svoj občni zbor. Zborovanje je bilo prav dobro obiskano in mu je prisostvovalo okoli 100 učiteljev in učiteljic.

Zbor je otvoril predsednik Jože Zupančič iz Litije, ki se je v daljšem komemorativnem govoru spominjal blagopokojnega kralja mučenika. Navzoči so njegov spomin postčili s trikratnim »slava«. V okviru komemoracije je bilo tudi predavanje o romanu učiteljev dravske banovine na Oplenac. Predsednik je zatem priglasi zborovanje za gospodarski dan društva. Predsedem je toplo pozdravil sreskega šolskega nadzornika Ivana Bezeljaka iz Litije, ki ni bil samo šef, temveč tudi iskren prijatelj učitelstva. Govorilo se je nato o stanovskih vprašanjih, predvsem pa o novem banovinskem sreskem nadzorniku Andreju Skulju, ki je znan kot dober gospodarski delavec in organizator. Učiteljski Kopriva iz Zagorja je zatem poročal o ljubljanski skupščini, predsednik Zupančič pa o beograjski. Tajnik poročilo je podal učitelj Adamič iz Zagorja, blagajnik učitelj Kopriva, za nadzorni odbor pa učitelj Okorn iz Višnje gore. Na njegov predlog so zborovalci soglasno izrekli ab-solutorij s pohvalo. Učiteljica Kerčevica iz Jevnice je nato poročala o domu učiteljic, ki naj bi se zgradil v Ljubljani, učitelj Weber iz Zalne pa je obravnaval gospodarske zadeve. Ko to pišemo, zborovanje še traja. Na dnevnem redu so še volitve, kjer bo predvidoma izvoljen stari odbor s predsednikom Zupančičem na čelu, dalje nekatere resolucije in predlogi. Po zborovanju bo skupno kosilo pri Mikliču.

Živilski trg

Ljubljana, 15. decembra. Sicer je še 10 dni do božiča, vendar se je že začela božična konjunktura tudi na živilskem trgu. Gospodinjje so že začele delati jedilne liste za velike praznike, kar pa tudi, da bodo tudi jutri pogrnjene mize, kot se pač spodobi za nedeljo. Ker je toplo vreme, je trg tako dobro založen s vsemi dobrotami, da se najbrž ne bo nič posebno podražilo ob praznikih, razen mlačnih izdelkov, ki tudi sicer niso baš poceni.

Na kmečkem sadnem trgu je bilo danes še več jedrc kot prejšnje tržne dni, prodajali so pa tudi cele orehe, in sicer po 2 din litar. Upajmo torej, da se bomo o božiču pošteno sladkali z orehovimi poticami, saj so se jedrca še celo malo pocenila, na 17 din kg. Po nekaterih trgovinah so pa celo po 16 din, torej baš polovico cenejšje kot so bile o veliki noči, ko so jih prodajali po 32 din in še niso bila posebno lepa. Veseli smo tudi lahko, ker se še vedno niso podražila jabolka in da jih je še vedno dovolj na trgu. Zlasti danes jih je bilo precej in še celo nekaj lepših tudi za izbirne kupce. Gospodinjje že precej vprašujejo po mlečnih izdelkih, ki se še niso podražili. Maslo je na kmečkem trgu po 22 din.

Zelenjadni trg je bil danes zaseden do zadnjega prostora, kar je nekaj posebnega v decembru. Največ je še salate in zeljnatih glav. V modo pa tudi prihaja kisto zelje, ki ga zdaj gospodinjje kupujejo velike količine. Tudi fižol rade kupujejo, ki je najboljši po 2.50 din liter. Danes so dobili branjevc mnogo lepe sveže cvetače, ki se je nekoliko pocenila, na 5 din kg. Najhujeje naval je bil na perutinskem trgu, kamor so danes dostavili prekupe iz južnih krajev zelo mnogo pur, ki so jih prodajali po 35 din naprej komad. Za živo perutnino pa ni posebnega zanimanja, ker prodajajo zaklano poceni trije prodajalci ter lahko kupiš lepo piško po 16 din kg, sekane gosi so pa po 14 din. Tudi jajc je bilo danes mnogo. Vičena so prodajali po 50 par komad. Sveža so pa še precej lepa po 75 par komad. Ker se bliža božič, je na trgu tudi že mnogo zelenja in mahu, vendar še ni kupcev za to robo, gospodinjje se raje gnetejo ob mesarskih stojnicah.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri.
Sobota, 15. decembra: Matiček se ženi. Premiera. Red C.
Nedelja 16. decembra: ob 15. uri: Orliš. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri: Waterloo. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 17. decembra: zaprto.
Torek, 18. decembra: Gugulnica. Gostovanje drame v Celju. — Ob 20. uri: Cesta. Plesni večer ge. Katje Delakove. Izven.
Sreda, 19. decembra: Zalujoči ostali. — Red A.

Nedelja v ljubljanski drami. Ob 15. uri se igra Rostandov »Orliš« kot predstava izven abonmaja po značilnih cenah. Igra silka poslednje dneve iz življenja Napoleona sva vojvode Reichstadtkega Režija g. prof. O. Šesta, sodeluje pomnožni dramski ansambel. V naslovni vlogi g. Jan. Metterlich — g. Lavar. Flambeau — g. Cesar. — Ob 20. uri se ponovi uspešna Raortova satira »Waterloo«. Igra tina za snov izpreobrnitve resnega literata, ki

se vda v sodobne razmere s tem, da postane vodja revijskega gledališča. Zabavno orisane družinske razmere in sanjavi generalna skušnjava v revijemem gledališču tvorijo najbolj komične prizore. Režija g. Branko Kreftova, scenograf g. Frana.

OPERA

Začetek ob 20. uri.
Sobota 15. decembra: Sv. Anton. Izven. Cene od 24 din navzdol.
Nedelja, 16. decembra: ob 16. uri: Od bajke do bajke. Izven. Cene od 30 din navzdol. — Ob 20. uri: Rigoletto. Cene od 30 din navzdol.
Ponedeljek, 17. decembra: zaprto.
Torek, 18. decembra: Izgubljeni valček. Red C.
Sreda, 19. decembra: štirje grobijani. Premiera. Red Sreda.

Nedelja v operi. Ob 15. uri popoldne se pleše balet »Od bajke do bajke«, kompozicija Oskarja Nedbala, tri ljubke pravilice s prologom in epilogom, ki vsebujejo najprejste plese, bodo enako zanimale odrasle kot mladino. Solo plesalci sta gđ. Moharjeva in Smrkoljeva, koreograf g. Golovin. Sodeluje pomnožni balet. Dirigent g. A. Neffat. Ob 20. uri se poje Verdijeva opera »Rigoletto« z g. Primožcem v naslovni partiji, gđ. Župevčev kot Gilda in g. Banovcem kot mantuanjskim vojvodo. Dirigent g. A. Neffat.

Metod Brezigar

Ljubljana, 15. decembra. Usoda, vedno neizproсна napram vsem onim, ki jim je sicer naklonila ne morda lahko in brezkrbno življenje, pač pa vse vrline in vrednote, ki odlikujejo človekov značaj, je z vsi neusmiljenostjo poslegla znova v vrste naših mladih, od katerih bi moglo življenje še marsikaj pričakovati. Smrt Metoda Brezigarja je bolno odjeknila v krogu vseh, ki so ga poznali, mu bili prijatelji in mu želeli dobro. A teh ni malo. Saj človek ni mogel biti drugačen. Iskrenost, prijaznost in dobrohotnost pok. Metoda so bile lastnosti in duševne vrline, ki so mu pridobile mnogo zvestih prijateljev.

Rojen v ugledni družini pok. nadučitelja Brezigarja si je še v najmlajših letih pridobil mnogo prijateljev, a še več med gimnazijskimi študijami na ljubljanski humanistični gimnaziji. Takoj po maturi je stopil v državno službo in bil uradnik tukajšnje podružnice Poštne hranilnice. Kmalu se je poročil z Milo Regallyjevo iz znane ljubljanske družine pok. dvornega svetnika. Zakon, ki ga ni nikdar motilo nesoglasje, je bil srecen.

Bolezen mu je pozneje onemogočila delo in ga priklenila na bolniško posteljo. Usoda mu ni bila naklonjena: Smrt ga je včeraj iztrgala njegovim najdražjim. Vedno skromen in tih je pok. Metod Brezigar užival med znanci in prijatelji velik ugled.

K večnemu počitku ga položijo jutri ob 15. na pokopališču pri Sv. Križu. Bodi mu lahka zemlja, ki ga sprejme v svoje naročje mnogo prerano. Težko prizadetim svojim naše iskreno sožalje!

Ivan Krivic

Ljubljana, 15. decembra. Včeraj popoldne ob 2 uri je bil po dvestoletnem trpljenju odrešen vseh bremen ugledni ljubljanski trgovec Ivan Krivic, ki si je v svojem poklicu, med svojimi mnogobrojnimi prijatelji in v krogu svoje rodbine s svojo prislovno poštenostjo, strokovnim znanjem in srčno plemenitostjo ustvaril odlični položaj v ljubljanskem meščanstvu.

Po pokojnem trgovcu Zupanu je prevzel trgovino na Dunajski cesti, katero je z žilavo pridnostjo, z vzorno štedljivostjo in dobrih poznavanjem ljudi dvignil do priznane višine. Pokojnik je bil vnet prijatelj narave, podpornik revnih, odkritosrčen narodnjak in vedno vnet borec naprednega mišljenja, vendar so ga pa splošnovali brez izjeme vsi kot človeka in značaja. Kot vdovec je posvetil vso skrb odgoji in bodočnosti svojih dveh otrok, sina Ivana, ki vodi očetovo podjetje s podedovano marljivostjo naprej in hčerke Lote, soproge publicista Iva Peruzija. Ivan Krivic se je sebi, svojem in slovenski javnosti s svojim delom oddolžil v polni meri in ga ohrani poslovni trgovski svet in njegov prijatelj v najsvetlejšem spominu. Njegovim preostalim pa izrekamo iskreno sožalje.

Iz Trbovelj

— Kakšna bo letošnja zima. To vprašanje si zastavljajo mnogi, zlasti pa naši rudarji, ki vidijo v ostrejši zimi tudi zboljšanje svojega položaja. Čim bolj bo priti snil mraz, tem večji bo odjem premoga in tem boljša bo zaposlitev rudarskega davlasta. Zato si menda nihče bolj ne želi skorajšnje zime in mraza, nego naš rudarski stan. Toda letošnja zima in mraz nekam odlašata svoj prihod. Sedanje južno vreme v času, ko je druga leta že gospodarila trda zima, povzroča resne skrbi med našimi rudarji za bodočnost. — Sedaj si pa oglejmo nekoliko vreme v mesecu decembru leta 1928, t. j. pred ono ostro zimo leta 1929, ko je ljudem na vseh koncih in krajih primanjkovalo kuriva. Po podatkih, ki nam jih je dala na razpolago tukajšnja vremenska postaja, je bil tudi december 1928 jako deževen. Tako je bilo v prvi polovici decembra omenjenega leta 8 deževnih dni, v katerih je padlo skupno 55.1 mm dežja. Snežilo ni niti en dan. Da se lažje predčimo množino teh padavin, razstegnemo 1 mm padavine, ki je zajeta na okrogli plošči 30 cm premera, na ploskev 1 km 2, s čimer dobimo 1000 m³ ali 100.000 hl padavine. Tako smo torej izračunali, da je padlo v prvi polovici decembra 1928, t. j. pred ono ostro zimo, na ozemlju 1 km² v Trbovljah okroglo 5.510.000 hl dežja. — Takratne padavine se dajo primerjati edinele z letošnjimi v prvi polovici decembra in še smemo sklepati tudi po drugih vremenskih znakih, ki so slični onim, ki so prehodili oni izredno ostrji zimi v letu 1929, potem smemo pričakovati tudi letošnje izredno ostro zimo, ki utegne nastopiti še pred Novim letom.

— Za gostilničarje. Sresko načelstvo v Laškem je izdalo odlok od 12. t. m. glasom

kategora prepoveduje v smislu navodil dravske divizijske oblasti odnosno naredbe kr. banke uprave ločenje alkoholnih piščal pri likom naprsege vojnih obveznikov in sicer v času od 15. t. m. opoldne do 16. decembra do mraka za vse gostilnine in točilnice. Prekrške te naredbe bo oblast strogo kaznovala.

— Sokolski socialni fond kralja Aleksandra I. Sokolstvo proslavi letos spomin blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja na njegov rojstni dan dne 17. t. m. s postom, ki je obvezen za vse članstvo. Na dan 17. t. m. se omeji hrana vsega članstva na najnujnejše. Prihranek tega posta pa daruje članstvo za socialni fond kralja Aleksandra I. Kot minimalni prispevek za vsakega člana je določen na 3 Din, za otroke pa po 1 Din. Ako ima član družino, naj se raztegne post na vso družino. Tukajšnje sokolsko društvo je že pričelo s zbiranjem teh prispevkov med članstvom. Vabijo se bratje in sestre, da po časte spomin velikega kralja-mučenika s tem, da darujejo za njegov socialni sklad, ker se bodo s tem najlepše oddolžili vroči ljubezni, ki jo je gojil veliki pokojnik do Sokolstva. Slava Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju.

— »Hlapec« radi tehničnih ovir ne pridejo v nedeljo 16. t. m. na Sokolski oder, marveč šele na praznik, 26. t. m.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 15. decembra; katoličani: Kristina, Cvetana.
Jutri: Nedelja, 16. decembra; katoličani: Evzebij.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Kraljica Kristina.
Kino Ideal: Zlata Katarina.
Kino Dvor: V carstvu gangsterjev.
ZKD: »Valček ljubezni« ob 14.15 v kinu Matici.
Kino Šiška: »Kralja valčka«.
Društvo »Sočar«: predavanje ravnatelja Karla Mahkote o doživljajih, vtisih in uspehih turneje Glasbe neMatice po Bolgariji, ob 20.30 pri »Levue«.
Sentjaskobsko gledališče: »Hčerki njene ekscelence« ob 20.15. Mestni dom.
Predavanje univ. prof. dr. Samca ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta (univerza).
ASK Primorje: občni zbor ob 20. v zeleni dvorani hotela Union.

PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matica: Kraljica Kristina.
Kino Ideal: Zlata Katarina.
Kino Dvor: V carstvu gangsterjev.
ZKD: »Valček ljubezni« ob 11. dop. v kinu Matici.
Kino Šiška: »Kralja valčka«.
Skupščina Slovenskega planinskega društva ob 9. v Delavski zbornici.
Sentjaskobsko gledališče: »Hčerki njene ekscelence« ob 20.15. Mestni dom.
Ilirija: Svoboda (Maribor) prvenstvo za tekna ob 14.15 na Stadionu.
SK Grafika: SK Slovan prijateljska tekma ob 14.15 na igrišču Slovana.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Nada Komotar, Vič, Babjovec, Kongresni trg 12.

Iz Trebnjega

— Prisega obveznikov. Ustmena prisega Nj. Vel. kralju Petru II. za vse vojne obveznike t. j. podoficirje, kaplarje in redove občin Trebnje, Velika Loka, Mirna in Dobriče se v slučaju legega vremena vrši v Trebnjem pred novim uradnim poslopijem ob 10. uri popoldne, za slučaja dežja pa ob istim času v etari občinski pisarni, v nedeljo 16. t. m. Prisega je obvezna za vojne obveznike ne glede na njih pristojnost in ki biva jo ta dan v občini, pričeni s letnikom 1884 do najmlajšega. Vsi prizadeti naj se tega dne zbero na določenem mestu in ob določenem času. Prisega se mora izvršiti tim slavnostno in v najlepšem redu, na kar se jim opozarja.

— Zafiranje šmarince. Občina objavlja, da se še vedno dogajajo primeri sajenja in širjenja samorodnih posebno šmarince in po malogu banke uprave objavlja. Po zakonu o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva in pravilnika k temu zakonu je vsako sajenje samorodnih še vedno prepovedano. V kolikor presegajo že starejši nasadi število samorodnih trsov nad 500 v vinogradu, se mora to število skrajšati na 300 in to takoj.

— Prijava vinskega pridelka. Veji vinogradniki so pod kaznijo dolžni, da prijavijo količino pridelane grozdja, mošta in vina pristojni občini. Zato se vinogradniki opozarjajo da do 25. t. m. prijavijo svoj letošnji pridelok v izločih kazenskih posledic. Še posebej se opozarja, da imajo prijave ključno je statistični značaj in da od mero davkov ali drugih davčev prijavljen pridelok ne bo vplival, zato naj vsakdo prijavi pridelok, ki ga je v resnici tudi dosegel.

— Raspored pridobnine in davka na poslovi promet za leto 1934 je razgrnjen na javni vpogled vsem davčnim zavezancom pri davčni upravi, in sicer v času od 17. do 24. decembra t. l. O ugotovitvah osnovah in odmerjenem davku pa prejmejo davčni zavezanec posebna obvestila proti katerim bodo imeli pravico pritožbe.

— Prelotitev selma. Na rojstni dan blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Učedinitelja 17. t. m. v ponedeljek se sejni ne smejo vršiti. Zato je objavljeno, da se letošnji tržni selem v Novem mestu in na Veliki Loki preloži na prihodni dan t. j. na torek 18. t. m.

— Valina jake. Ker si vsako leto mnogi nabavljajo potom občine valina jake čisto krvnih domačih rjavih štajerskih kokoši po nižnji ceni, obveščamo zainteresirane, da potrebno količino nemudoma prijavijo pri občini. Jajca od selekcioniranih kokoši od priznanih rejalkih središč se bodo oddajala no 1 Din za komad, kateri znesek je istočasno pri naročilu treba tudi poravnati.

— Sokol obvešča članstvo, da bo naknadna zapisnega članstva, ki prišee še ni položilo v ponedeljek 17. t. m. na dan narodnega praznika takol po cerkvenem opravilu v stari občinski pisarni. Se neza-prispevno članstvo naj se prispege zanesljivo udeležijo.

— Oseba vest. Za upravnika pošte je imenovana pri doodi v Trbnjem gđ. Ottilia Rambit doodi poštne uradnice v Ljubljani. Poše upravnika je že prevzela.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO

Sokolstvo

Članstvu ljubljanskih sokolskih društev

Po sklepu Saveza je letošnji december določen za mesec sokolskega bratstva, ki naj pride do izraz v široko zasnovani akciji sokolskega usmiljenja, namenjeni siromašnim našim pripadnikom. V okviru te akcije je proglašen 17. december — rojstni dan blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja — kot dan sokolskega posta. Vsi pripadniki sokolske organizacije naj si od hrane pritrjajo ta dan kar največ in s tem doseženi prihranek oddajo v gotovini neposredno svojemu društvu ne čakaje na kakršenkoli posebni poziv. To naj vsakdo uredi najkasneje do 31. decembra. Kdor ima rodbino naj izvede štednjo tudi pri rodbinskih članh.

Oddani prihranki se bodo vpisovali v naratalne pole, ki bodo razpoložene v naših društvenih pisarnah. Nabrani denar se bo razdelil med savezni, župni in društveni socialni fond po določenem ključu.

Vabimo vse pripadnike, da v polni meri sledi temu našemu pozivu in tako na plemeniti način, ponovno počastijo spomin na Velikega našega Pokojnika.

Zdravlo!

Srebrni jubilej Sokolske župe Ljubljana

Ljubljana, 15. decembra. Neizbrisni so bili vtisi, ki jih je zapustil veselekolski zlet v Ljubljani 1. 1904. Sokolska ideja je tedaj zajela naše vase, trge in mesta, povsod so pričeli z ustanavljanjem sokolskih društev, ki so bila žarišče slovenske in jugoslovenske nacionalne misli. Ker takratna sokolska društva niso imela enotne vrhovne organizacije, se je ustanovila 1. 1906 Slovenska sokolska zveza, katere prvi starosta je bil dr. Vladimir Ravnihar in prvi načelnik dr. Viktor Murzik. Po zgledu Čehov se je 1. 1909 ustanovila pri nas tudi prva slovenska Sokolska župa, in sicer Ljubljana I. Letos 26. septembra je poteklo 26 let od ustanovitve prve sokolske župe.

Sokolski in ostali javnosti hočemo v kratkih obrihah podati razvoj 25 letnega delovanja Sokolske župe Ljubljana. Za starostjo je bil na ustanovnem obnem zboru izvoljen br. Adolf Petrin, za podstarosta br. dr. Pipenbacher, naš sedanji starosta in za načelnika br. dr. Pavle Pestotnik. Prvi župni zlet je bil 12. junija 1910 v Ljubljani. L. 1910, dne 8. maja se je vršil ustanovni občni zbor II. sokolske župe, ki se je imenovala Sokolska župa Ljubljana. Prvi starosta je bil br. dr. Triller, podstarosta br. dr. Windischer in br. Lenarčič iz Vrhnike, načelnik pa br. Viktor Murzik. Omeniti moramo, da je vlada obkralj prepovedala na ljubo ljubljanskim Nemcem in renegatom sokolski sprevod po Selenburgovi ulici zaradi nemške Kazine.

Po vojni je sokolsko delo zopet oživel. Prvo sejo Sokolske župe Ljubljana I. je otvoril 25. I. 1919 br. dr. Pestotnik, dočim je ostal na čelu Sokolske župe Ljubljana br. dr. Kokalj. Na rednem obnem zboru Sokolske župe Ljubljana I. je bil izvoljen za starosta dr. Pestotnik, za načelnika pa br. Vidmar. Sokolska župa Ljubljana pa je na svoji skupščini izvolila za starosta br. Rika Fuksa, za načelnika br. Bojana Drenik. Z 1. 1920 je ostala župna uprava Sokolske župe Ljubljana I. neizpremenjena, to leto je bila izvoljena tudi župna načelnica s. Anuška Cigojova. Župa Ljubljana pa je izvolila za starosta br. Miho Verovška in za načelnika dr. Murnika. L. 1921 je starosta župe Ljubljana I. br. Marolt, načelnik br. Vidmar. Na zboru župe Ljubljana je bil izvoljen br. Ivan Zakotnik, načelnik dr. Murzik. V jubilejnem 1. 1922, ko se je vršil I.

Sokolski dom na Ježici posvečen

Z novim letom bo stopilo Sokolsko društvo na Ježici v 15. leto svojega društvenega delovanja, ki je bilo polno borb, a tudi uspehov tako v nacionalnem, kakor tudi v kulturnem pogledu. Od malenkostnih prostorov v stari kovačnici pri »Ruskem carju« si je društvo kupilo staro stavbo, iz katere si je potem uredilo skromen, toda tedanjim razmeram ustrežajoč Sokolski dom. Mnogo truda in naporov je bilo potreba, brez števila poti in žrtvovanja posameznih članov, da je Sokol začel vel lastno stredo. Toda z ustanovitvijo Sokola kraljevine Jugoslavije so postajali tudi ti novi prostori preozki in pretesni, delo v tevalodnici in na odru je bilo ovirano, ter je moral Sokol resno razmišljati, kako bi si preskrbel primernejše in obširnejše prostore.

Zal so bili prejšnji občinski odbori Sokolskemu delu in sokolski vzgoji našega naroda nenaklonjeni in tako Sokol, ki je bil itak že radi graditve doma materijelno preobremenjen, s lastnimi močmi ni mogel povečati Sokolskega doma. Pri zadnjih volitvah pa je tudi Ježica ta nekdanj sokolstvu nasprotna in sovražna trdnjava padla in prišla v nacionalne roke. V novem občinskem odboru je Sokol našel polno razumevanje za delo in za žrtve, ki jih doprinese v korist naroda in države.

Pred kratkim je občinska uprava kupila ob Sokolskem domu občinsko hišo, obenem z njo pa tudi podaljšek stavbe Sokolskega doma, katerega je poklonila v uporabo Sokolskemu društvu, ter mu tako omogočila, da je povečal svoj Sokolski dom za 8 metrov dolžine, ter s tem vsaj za izvestno določil rešitev vprašanje primernih prostorov tako velodničnih kot gledaliških.

Člani društva so šli z brezprimerno poztvalnostjo na delo ter deloma s kulturnim in pa z nabiralnimi akcijami omogočili, da je danes ta Sokolski dom gotov in krasno opremljen. S to dovraditvijo je Ježica dobila primeren in potreben ustrežajoč kulturni hram, ki bo služil prosveti in

Letošnje Vodnikove knjige

Ljubljana, 15. decembra.

Te dni izidejo po dolgem pričakovanju knjige Vodnikove družbe. Tako smo se privadili teh priljubljenih knjig, ki vsako leto prinese toliko lepega in novega v naša mesta in vasi, da jim kratkoma pravimo Vodnikove knjige. Saj so vse pisane in sestavljene po narodnem in kulturnem programu našega prvega pesnika vzgojitelja in prosvetitelja Valentina Vodnika.

Letos so se Vodnikove knjige zelo zakasile. V javnosti je nastalo zato nekoliko nevolje, kajti bili smo vsa leta navajeni, da smo jih imeli vsaj v začetku decembra. Vzrok te zakasnitve je bil že pojasnjen v naših listih. Družba je dodala svojih lepih priložnosti na bakrotisku, ki nam predstavljata pok. kralja Aleksandra in kralja Petra v tako lepi obliki, da ju bomo lahko dali v okvir. Poleg tega je nastala Levstikova povest »Dejanje«, o kateri gre glas, da je to izredno lepa knjiga, živ odmev naše današnje dobe, na 11 pol, kar presega za 3 pole navadni obseg Vodnikovih pripovednih knjig, s čimer se je zavlekel tisk, posebno ker je bilo družbi na tem, da nudi pisatelju dovolj časa in prilike, da more dati iz rok res prvo vrstno umetnino, tako da tiskarna ni mogla biti prej z delom gotova. Res je, da taka zamuda ne upliva dobro na razpoloženje članov, upamo pa, da bodo vsi uvideli, da vodnikove knjige izredno lep in bogat in da bodo vpoštevali razmere, ki so zakasnitve povzročile. Nestrojnost, ki je nastala med člani in poverniki, ker ni bilo pravočasno knjig med njimi, je samo dokaz, kako je družba globoko segla v narod, kako se je povsod udomačila in kako je potrebna. Pisarna je imela mnogo dela, da je odgovarjala na vsa vprašanja. Morda bo ta neljuba zadeva imela še to dobro posledico, da bodo v zadnjem času pristopili še tisti zamudniki, ki so doslej odlašali. Nekateri namreč mislijo, da morajo čakati do konca. Božič je predurmi in najlepši dar za božič je knjiga. Morda je letos zamuda nekoliko manj občutljiva tudi zato, ker se je zakasnil tudi — sneg. Ker zime brez snega gotovo ne bo, bomo še vedno imeli dovolj časa, da se pri topli peči, ko bo zunaj vse pokrival sneg, potopimo v skrivnosti letošnjih Vodnikovih knjig.

Prejeli jih bomo četrto.

1. Pratiklo z raznimi poučnimi in zabavnimi spisi.

2. Martin Muc: Skozi Sibirijo. Že lani je Mucova knjiga budila mnogo zanimanja. Skoraj da je bila najbolj čitana knjiga. Letos se potovanje našega slovenskega vojaka nadaljuje. Zgodba je tu in tam še bolj napeta ko lani. A srečno prebrodimo vse nevarnosti in zapreke in se vrnemo domov.

3. Vladimir Levstik: Dejanje. To je povest, ki bo treba o nji posebej pisati. Zajeta je iz današnje nemirne atmosfere, ko se na vseh koncih in krajih pojavljajo akcije in prevladuje geslo, da vsem odloča dejanje. To dejanje je včasih v nasprotju z zakonom, da se stori, kar je ukaz organizacije, kot vidimo in čutimo ravno kar v našem lastnem življenju.

4. Vinko Bitenc: Solne pege. Povest se godi na Poljskem med vojno in po vojni doma. Pisatelj je pustil v razgovoru celo nekaj poljskih besed, ki pa ne bodo nikogar motile, saj vsi vemo, da imajo Poljaki poseben način izražanja in da govore s človekom, ki ga spoštujejo, in tretji oseb. Prosil si smo pisatelja, da nam poda nekaj spominov s svojega bivanja na Poljskem, posebno glede Židov, ki so pri nas skoraj neznani. Kdor hoče videti pravega Žida, mora iti na Poljsko. Pisatelj nam je napisal sledeče podatke o poljskih Židih:

»Zargon, ki ga govore med seboj poljski Židje, je mešanica poljskih in nemških besed, vendar prevladujejo nemške, ki pa so nekatere tako silno popačene, da jih pri najboljši volji ni mogoče spraviti v sklad s kakim nemškim izrazom.«

Tako je zapisal nekoč nemški publicist Schneek in ni se motil.

Zavijanje jezika poljskih Židov je nekako podobno našemu dolenskem narečju slovenske. Črke »e« Židi po večini ne morejo čisto izgovorjati in to dela njih govorico še bolj nerazumljivo. Smešno jih je gledati na ulici, ko stojijo pred kakšno kavarno v gruči po trije ali po več, glave tišče skupaj, brade kakor Abrahami, z dolgimi črnimi kaftani, z veličastnimi nosovi in tako klepetajo, če je treba, po cele ure. To pa je bilo za časa Rusov silno strogo prepovedano. Če je ruski kozak na konju zapazil kje na ulici dva Žida v pomenku, je tebi nič meni nič zdiljal tja in ju razgnal z gorjajo, ki jo je nosil vedno pri sebi. V ruski vojski Židu ni bilo dovoljeno postati častnik in v času vojne so večina vse Žide izgnali iz Rusije. — Poljaki in Židje po poljskih mestih so si bili od nekdaj in bodo menda ostali na veke dva nasprotujoča si svetova. Nasprotje in mrznja ponustita samo ob gotovih časih: ob drugih prilikah ali ob velikih praznikih pa se še stopnjujeta.

Posebno o šabasu (sobota, židovski praznik) se Poljaki izražajo posmehljivo in je nastal med njimi pregovor, ki velja obistinitim ljudem: Streže si, kakor Žid na šabas. Šabas se prične v petek po solnčnem zahodu in se konča v soboto ob istem času. Ta svoj praznik praznujejo verni Židi zelo strogo, niti cigaret jim ni dovoljeno pušiti na ta dan.

Nekoč sem imel priliko, prisostvovati židovskemu obredu v privatni hiši. Na dolgi mizi so gorele tri sveče, pred vsako svečo je bil postavljen kozarec čaja. Vsa družina je stala pred mizo in vsak izmed njih je bil ognjen v nalašč za ta namen narejeno pisano haljo. Na čelu pa je imel vsak privezano nekakšno majhno škrtlo, podobno kocki, na kateri je stalo v hebrejščini napisanih deset božjih zapovedi. Najstarejši ud družine, menda oče, je čital iz hebrejske knjige, ostali so mu odgovarjali. Ko je bilo vse to končano, so pogasili sveče, čaj pa so vili v en kozarec skupaj. Vsak izmed navzočih je spil požirek tega čaja. Potem so odložili halje in se umili v čisti vodi. Pomena opisanega obreda nikakor nisem mogel zvedeti: pravili so, da je to njih verska skrivnost. — Še najbolj se zvravnajo nasprotstva med Židi in Poljaki, vsaj na videz, o božičnih praznikih. Nekateri boljše židovske rodbine so se že nekako »popoljšile« in si o božiču oskrbe božično drevesce. Na dan pred božičem je po vseh poljskih mestih silno živahno. Na treh je nebroj smrečic napredaj. Tudi najprejšeji sloji si napravijo »hojinko«. Jaslice niso tako v navadi kakor pri nas. Po mestu hodijo od hiše do hiše otroci-koledniki, kakor tudi na Silvestrov večer in na večer pred tremi kralji. V rokah nosijo na dolhkih palicah pritrjene velike papirnate zvezde ali razne druge iz papirja izrezane reči. Eden je napravljen za smrt, drugi za Žida, tretji za škarta itd. Tako obiščejo vse mesto, pojo »kolendo« (božično pesem) in so obdarovani. Ta običaj je prav za prav ruski, a se je udomačil tudi med Poljaki. — Preživeti božične praznike med bratskim slovenskim narodom, je za brezdomca vsekakor utuha. Saj spominjajo njegovi običaji na običaje v daljni domovini.

Nov smučarski dom v Karavankah

Jesenice, 14. decembra.

V zadnjih treh letih so si jeseniški planinci in smučarji zgradili v predgorju Karavank, kar tri svoja zavetišča, in sicer TK »Skala« kočo na Rožici, SK »Bratstvo« prvo kočo na Pustem rovtu in ASK »Gorenice« kočo na Črnem vrhu. Toda koča SK »Bratstva« na Pustem rovtu ni več ustrezala potrebam klubovega članstva ter prijateljev planin in smučarstva. Zato je agilni odbor kluba v tem poletju sklenil zgraditi poleg prvotne koče pravi smučarski dom, ki bo hkrati sprejel pod streho večje število članstva, izletnikov in smučarjev.

Smučarski dom SK »Bratstva« stoji v višini 1424 m v bližini prelaza Kočne. Prvotno je stala tu pastirska koča, ki so jo člani kluba preuredili v zaslonko zimsko zavetišče za smučarje, kasneje so v bližini te zgradili večjo kočo, ki pa tudi ni ustrezala vsem potrebam, tako da so si v tem poletju postavili tretjo, ki jo kaže naša slika.

Narčte za stavbo je napravil klubov član g. Drago Cerer, tehnični uradnik pri KID na Jesenicah. Stavba meri v tlorisu 10,40 krat 6,40 m ter je lesena na betonskem podstavku. Vsa dela so bila proračunana na Din 102.000, stala pa bodo mnogo manj, ker so razen tesarskih del izvršili vsa ostala dela klubovi člani s kulukom. Stavba bo, kadar bo popolnoma dovršena, na zunaj zelo lična — na znotraj pa zelo praktično urejena. Spodaj je predstava, stranišče, umivalnica, kuhinja, jedilnica, skupna spalnica pod kuhinjo pa prostorna klet. Zgoraj so tri sobe po 2 postelji in ena soba z eno posteljo s pritlikinami in skupna spalnica s posteljami. Postelje so iz železa, z vložnimi mrežami in trodelnimi žimnicami — toplimi pernicami in odejami. Skupno bo v domu — kadar bo dovršen — 48 postelj. Za ventilacijo je v vseh sobah dobro poskrbljeno.

Na gozdni strani doma je zgrajen vodohram, ki vsebuje lahko 7 kub. m vode in montirana črpalka, ki dovaja v kuhinjo in druge sobe vodo. Koča je na znotraj izborni izolirana proti mrazu s strešno lepenco, vrhu te pa je nabita bela kartonazna lepenka, kar napravi vse prostore zelo prijetne.

Dostop do te planinske postojanke je prav lahek. Do savskih jam itak vodi banovinska cesta, od tu naprej pa se pride preko Markeljrove planine ali Križevcev v dobre pol ure do nje, z Javornika preko Javorniškega rovta pa se pride lahko tudi v poltretji uri. Od Pustega rovta naprej so zelo lepi izleti na Kočno, Medji dol, ali na Golico, Rožico in Hruški vrh na drugi strani. Vse naokrog so idealni smučski tereni z najboljšim snegom, ki dolgo leži. V do glednem klub zgradil v bližini koče smučsko skakalnico, ki bo omogočala skoke do 40 metrov. Vsa pota na to planino so dobro markirana z belo-modrimi markacijami.

Koča bo stalno oskrbovana in se bo v njej dobila prvovrstna dnevna oskrba s posteljo za Din 30, drugovrstna za Din 25. Oskrbnica je gospa Francka Zmitkova, ki je bila dolga leta oskrbnica spodnje koče na Golici. Največ zaslug za zgraditev te lepe stavbe ima klubov predsednik g. Lojze Božič, ki je vedno sam vodil in nadzoroval gradbeno delo. Da pa je klub prišel do tega prijetnega doma, je pač največ pripomoglo idealno članstvo, ki je vse nedelje in vse proste dneve žrtvovalo za interese kluba s tem, da je opravilo vsa dela brezplačno.

Novi smučarski dom bo v nedeljo 23.

t. m. ob 11. dopoldne slovesno odprtjen in blagoslovljen. Na to redko smučarsko slavo, so vabljeni vsi smučarji in planinci od blizu in daleč.

Z Abrahamom se je srečal

Jesenice, 15. decembra.

Jutri praznuje 50letnico življenja g. Potrato Ivan, občinski delovodja na Jesenicah. Naš jubilar je bil rojen kot sin Solskega upravitelja v St. Vidu pri Kamniku 16. decembra 1884. Po dovršeni ljudski šoli v domačem kraju je obiskoval Mahrovo trgovsko šolo v Ljubljani. Kasneje se je napotil v Trst, kjer se je udeležil več let kot član Slovenskega gledališča, ki je imelo svojo dvorano v Balkanu. Tam se je seznanil s pionirji slovenske gledališke umetnosti, ki mu je priradila tako k srcu, da ji je žrtvoval najlepša leta življenja. Nastopal je v vseh možnih vlogah, najbolj pa so mu prilegale Krjavci v »Desetem bratu«, Janec v »Divjem lovcu«, Henrik Zajec v »Španski muhi« in »Kralj na Betajnovi«.

Leta 1912 je nastopil mesto občinskega tajnika na Jesenicah, v začetku svetovne vojne pa je prišel v Karpatih v rusko ujetništvo in bil poslan v ujetniško taborišče v Omsku v Sibiriji, v katerem je bil do konca vojne. Po vojni se je vrnil pri Sokolu, kjer vestno deluje zlasti na društvenem gledališkem odru. Ni je bilo pri Sokolu predstave, pri kateri bi ne sodeloval bodisi kot igralec, režiser ali masker, v čemer je pravi mojster. Koliko večerov, koliko nedelj in praznikov je žrtvoval sokolski Taliji, ve le on. Poleg tega je več let posejal telovadbo med starejšimi brati, med katerimi je tudi javno nastopal. Nad 10 let je že društveni praporščak in pazi na prapor kot na punčico svojega očesa. S ponosom ga je nosil na vseh društvenih in župnih prireditvah, na pokrajinskih zletih v Skoplju, Zagrebu in v Ljubljani ter na vsesokolskih zletih v Beogradu in Pragi.

Slavljenec je eden najstarejših ouskih igralcev, prvi jeseniški Danilo — vedno dobre volje, vedno na cesti, največ pa v Sokolskem domu, vedno pripravljen za vsako delo, ki ga opravi brez odlašanja, če le more.

K življenjskemu jubileju mu čestitamo tudi mi z željo, da bi ga usoda ohranila čilega in zdravega še dolgo vrsto let. — V. v.

Film ZKD

Predstava danes ob 1/3. uri, jutri v nedeljo pa ob 11. uri dopoldne.

Valček ljubezni

Lillian Harvey — Willy Fritsch

Razstava kanarčkov

Ljubljana, 15. decembra.

Razstava kanarčkov bo tudi letos obožujočim telovadnic mestnega liceja, vendar pa ne bo odprta šele na božični dan, temveč že vso nedeljo 23. t. m., ko ljudje najbolj kupujejo darila za božič. S tem, da bo razstava kanarčkov odprta oba dneva pred svetim večerom, pa hoče dati Društvo za varstvo in rejo ptic pevk, ki ima letos že X. in torej jubilejno razstavo pristnih žlahtnih harskih vrvicev, vsem darovalcem priliko, da za božič razvesela prijatelje malih krilatih umetnikov z najlepšimi pesmi, saj so namreč inozemski strokovnjaki kanarčke naših rejcev ocenili za enakovredne tekmece inozemskim kanarčkom, ko so jim na raznih domačih in tudi inozemskih razstavah dodelili najvišja odlikovanja. Za dame pač ni bolj razveseljivega darila, kakor je tak žlahten ptiček, ki vam ves dan in tudi zvečer pri luči žgli dolge in kratke melodije v najčistih in najbolj globokih tonih in drhtečih trilkah ter tako mehko vrvi, da se mora pri petju raznežiti vsako srce. Pri tekmi malih pevcev na razstavi bodo ptičke ocenjevali domači sodniki gg. Kelnarič, Gojznikar, in Sever ter gotovo izbrali najboljšega mojstra med vsemi tekmovalci. Ker društvo za varstvo in rejo ptic pevk vsako zimo tako lepo skrbi tudi za ptičke po naših parkih in vrtovih s posipanjem krme po krmilnicah, že danes opozarjamo na jubilejno razstavo žlahtnih kanarčkov, da se naše občinstvo varuhom in rejcem ptičkov oddolži vsaj z nakupom kanarčkov. Varstvo koristnih ptic je v prid vsem našim laetnikom vrtov, saj so ptice njih na uspešnejše pomočnice pri zatiranju škodljivcev mrčesa, obenem nam pa ptičke vse leto oživljajo naše vrtove in javne nasade s svojim petjem.

V priznanje zaelug za naše mesto je tudi županja ga. Olga dr. Pucova rada prevzela pokroviteljstvo nad razstavo, kjer bodo letos naši najbolj znani rejci razstavili izredno veliko število svojih najboljših žlahtnih harskih vrvicev, ki bodo tudi občinstvu dosegljivi po nenavadno nizkih cenah, da s pravim malim umetnikom lahko za božič vsakdo razveseli svojo družino. Na razstavi bodo na tudi predavanja o reji in vzgoji, zlasti pa o boleznih kanarčkov, a male pevce bomo najbrže tudi letos poslali pred zvočnikom.

Vprašanje sodelovanja med SKJ in JZSS

Če bi delovali obe organizaciji v zimskem sportu ločeno, bi nastale mnoge težke ovire

Ljubljana, 15. decembra.

Ravno zdaj, ko smo pred pričetkom zimске sezone, je stopilo v ospredje vprašanje skupnega sodelovanja Sokola in Jugoslovenskega zimsko sportnega saveza. Zakaj je to vprašanje postalo pereče?

SKJ, ki je do nedavnega imel z JZSS pogodbo, jo je pred kratkim odpovedal, obenem pa je izrazil željo, da bi Sokoli lahko še nadalje nastopili na vseh prireditvah JZSS in njegovih članov. Seveda je zaradi tega nastal zelo mučen položaj. Ko je Sokol kraljevine Jugoslavije sklenil z JZSS pogodbo, so vsi pričakovali, da bo to sodelovanje znatno pripomoglo k večjemu in hitrejšemu razmahu smučarskega sporta v Jugoslaviji. Po tej pogodbi so Sokoli lahko nastopili na prireditvah JZSS, nasprotno pa so se tudi verificirani tekmovalci JZSS lahko udeleževali sokolskih smučarskih prireditvev. Sokol je imel torej iste pravice, kakor vsak član JZSS. Z odpovedjo pogodbe se je pa stanje temeljito izpremenilo. Po uravilnih JZSS, ki so v tem pogledu enaka določilom FIS (mednarodne smučarske federacije), lahko tekmujejo na prireditvah JZSS edino njegovi člani, SKJ pa je z odpovedjo pogodbe izgubil vse članske pravice. Ako bi JZSS postopal po svojih in FISinih pravilih, ne bi mogel ugoditi želji Sokola, da bi še nadalje tekmovali na prireditvah JZSS. Tudi mora savez gledati na svoje klube, ki izvršujejo svoje obveznosti (plačevanje članarine, verifikacijske pristojbine itd.), dočim Sokolom tega ne bi bilo treba, imeli bi pa kljub temu iste pravice kakor včlanjeni klubi. V tem je prava težava.

Poglejmo, kaj bi nastalo, ako bi začel SKJ prirejati smučarske tekme v svojem območju. Pri JZSS verificirani tekmovalci — čeprav bi bili Sokoli — na sokolskih smučarskih tekmah ne bi smeli sodelovati, kajti pravila prepovedujejo nastop na prireditvah nevčlanjenih društev, tako zvanih divjih klubov in med te bi moral JZSS pristevati tudi Sokola. Se na nekaj je treba pomisliti. Kakšno stališče bodo zavzeli dolgoletni smučarji-tekmovalci, ki so obenem tudi Sokoli, a ne telovadijo, temveč se udeležujejo edino pri sokolskih smučarskih tekmah. Zaradi odpovedane pogodbe se bodo morali odločiti, kje bodo odšli tekmovalci, pri Sokolu ali pri JZSS. Nujna posledica je, da se bodo sile cepile. Smučarji specialisti bodo v JZSS videli večjo možnost, da napredujejo v svoji specialni panogi, sokolski smučarji pa, ki goje tudi telovadbo in jim smučanje ni edina sportna panoga, bodo še nadalje ostali pri Sokolu. Pri tej razpredelitvi je verjetno, da

bodo naši najboljši smučarji ostali pri JZSS, ker je telovadba zanje stranskega pomena. In posledice? Kjer ni vzorov, tam ni vrhunskih uspehov, trdi znano načelo, in zato bo napredek sokolskih smučarjev počasnejši, kakor bi bil pri stanju pred odpovedjo pogodbe. Na drugi strani je pa tudi res, da je talente lažje dobiti iz velike mase in ta bo nedvomno zaradi nenastopa Sokolov manjkala JZSS. Pa še nekaj! Delili se ne bi samo tekmovalci, delili bi se tudi gledalci in logično seveda dohodki. Namesto ene same velike, kvali- in kvantitativno na višku stoječe prireditve z lepim gmotnim uspehom, bi imeli dve prireditvi. Ena bi bila zadovoljiva v pogledu števila tekmovalcev, manj razveseljiva pa v pogledu doseženih uspehov, dočim bi bilo pri drugi ravno narobe. Kdo si bo upal trditi, da je to v interesu našega smučarstva?

Velika težava bo tudi nastala pri določevanju terminov smučarskih prireditvev. Vpoštevajoč naše vremenske prilike je za prireditve prikladna le kratka doba in so navadno vse prireditve razdeljene na čas od druge polovice januarja do konca februarja, skupaj torej 6 tednej. Niti Sokol, niti JZSS se pri izbiranju terminov torej ne bosta mogla ozirati drug na drugega, ako bosta hotela spraviti spored pod streho. Da spričo takih prilik mora priti do kolizije terminov ozir. priredb je vsakomur jasno in ne more biti v korist niti enemu, niti drugemu, temveč najbolj verjetno obema v škodo. Težkoče bi bile tudi pri gradbi smučarskih skakalnic. Pri JZSS kakor tudi pri vseh zavezih, ki so člani FIS, obstojajo posebne tehnične komisije strokovnjakov, ki morajo pregledati načrte vsake projektirane skakalnice. Ako ta komisija načrta ne odobri, se skakalnice za tekmovanje ne more in ne sme uporabljati. SKJ nima take komisije in je zato neko sokolsko društvo pred kratkim predložilo JZSSu načrt svoje nove skakalnice v odobritev. Kako bo JZSS ravnal v tem primeru, nam ni znano, lahko si pa mislimo, ker dotično društvo ni član JZSSa in torej savez z njim nima nobenega opravka.

Je še polno drugih težkoč, ki jih nismo omenili, našteje pa že dovolj jasno pričjo, da je situacija silno zamotana in kočljiva. In ravno zdaj, ko je zimska sezona pred vrati, je to vprašanje še posebno pereče. Sedanje stanje je nevzdržno in ga je treba razčistiti v obojestransko zadovoljstvo. Prepričani smo, da bodo merodajni činitelji pokazali dovolj uvidenosti in da se bo zamotano vprašanje rešilo tako, kakor to zahteva interes vsega našega smučarskega sporta.

17. decembra 1934

Tvoj praznik danes se slavi, a Tebe ni — tam na Oplencu večna luč gori.

In tja na svojo božjo pot naš narod roma;

od blizu, pa od daljnega še doma prinaša Ti najdražje, kar ima, ljubezen zvesto svojega srca.

Se vsa pekoča je bolest, ki Tvoj odhod nam jo zadal, in duša še ne najde cest v življenja dan svetla.

Se vedno v duše globočini beseda Tvoja nam zveni, da smo čuvarji domovini, prisegamo ob grobu Ti.

Tvoj praznik danes se slavi, med nami si in v naših srcih večna luč gori. Ivanka Kalinova.

„Cesta“ Katje Delakove

Ljubljana, 15. decembra.

S plesnim ciklom »Cesta« je gostovala plesna umetnica Katja Delakova na Dunaju, kamor jo je povabila dunajska Urania. Uspeh tega večera je bil tolikšen, da je Delakova dobila vabilo za nadaljnja gostovanja na Dunaju in po vsej Češkoslovaški. Z istim večerom nastopi sedaj v torek 18. t. m. ob 20. uri v ljubljanski dra-

mi, nato pa še enkrat v Mariboru, Zagrebu in Beogradu. O njeni »Cesti«, katero naziva plesalka »plesna reportaža v 12 slikah«, pravi dunajska kritika, da je zrela umetnica izredno nadarjena umetnica, ki združuje odlično tehnično znanje z idejnim bogastvom in izredno profinjanim umetniškim čutom. Muzikalna osnova »Ceste« je zgrajena na delih svetovnih skladateljev: Beethovna, Musorgskega, Čajkovskega,

Brahmsa, Bortkiewiczza, Korsakova, Chopina in Weilla. Muzikalno vodstvo večera je v rokah prof. Pavla Sivica. Posebna zanimivost te plesne reportaže so literarni vložki, pesmi v prozi, katere je napisal književnik Ljudevit Mrzel in katere bo recitirala ga. Nada Obereigner-Jaksova. Osnovni motiv večera je izrazil Mrzel takole: »Nič ne pomagaj, treba je pač živeti. Na začetku se človek rodi iz radosti in trpljenja in na koncu umre. Velika cesarska cesta drži preko sveta, majhna skrita gorska steza se gubi neke nad prepado. Malo greš mimo belih hiš in mimo zelenih polj. Malo greš v breg in v dolino. Povsod je mnogo težke, žalostne samote ob poti in na koncu je samotna sama.«

O, lepo je biti rojen, in dobro je, da na koncu umreš. In vse nič ne pomaga. Kdor hoče biti deležen te dolge, čudovite poti, solnca, ki sije na nebu, in gorja, ki je pod njim doma, mora pač živeti.

In zato vsi tako radi gremo, gremo to cesto od rojstva do groba.«

Za ta izredno zanimivi večer veljajo dramske cene.

Iz Celja

—c žalne službe božje 17. decembra. Na rojstni dan blagopokojnega kralja bo v ponedeljek ob 8. žalna služba božja v opatijski, nato v pravoslavni in ob 10. v evangelijski cerkvi.

—c Celjske trgovine bodo v ponedeljek 17. t. m. ves dan odprte, na »zlati nedeljo« 23. t. m. pa bodo odprte do 12.30.

—c Božičnica revne sokolske mladine bo v nedeljo 23. t. m. ob 15. v Sokolskem domu v Gaberju. Na sporedu je lutkovna predstava pod vodstvom br. prof. Šeške in obdaritve revne mladine.

—c Računski zaključki okoliške občine. Obračun občine Celja-okolice za leto 1933 izkazuje 1.940.616,66 Din dohodkov in 1.811.185,50 Din izdatkov. Prebithek znaša 164.431,10 Din. Obračun za čas od 1. januarja do 31. marca t. l. (do novega proračunskega leta) izkazuje 570.326,20 Din dohodkov in 364.275,55 Din izdatkov. Prebithek znaša 206.050,35 Din. Obračun ubožnega sklada za l. 1933 izkazuje 139.129,25 Din dohodkov in 132.129,25 Din izdatkov, torej 7000 Din prebitka, obračun za letošnje prve tri mesece pa 32.722 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov.

—c V počastitev spomina blagopokojnega kralja je okoliška občina preimenovala okoliško šolo v okoliško narodno šolo Viteškega kralja Aleksandra 4. Učiteljstva.

—c Cesta na obeh koncih kapucinskega mostu, ki je močno frekventirana, je ob deževnem vremenu vsa v visokem blatu. Nujno potrebno je, da bi se cesta večkrat postrgala in nasipala.

—c Božičnica z obdaritvijo revnih članov bo priredil socialni odsek »Soče« v nedeljo 23. t. m. ob 15. v Narodnem domu.

—c Nočno lekarniško službo ima do vstetega petka 21. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

Ljubezen in zakon.

Ona: Zvesta ljubezen je kakor sladk sen.

On: Da, zakon je pa budilka.

Strelovod je odveč.

Najemnik: Soba mi je všeč, toda na hiši ni strelovoda.

Hišni posestnik: Ta je pri nas odveč. Strelovod sem namreč jaz.

LJUBLJANA GOVORI LE O

GRETI GARBO

in njeni

KRALJICI KRISTINI

Film se nedosežene lepote! Samo oni, ki je videl ta umotvor, more razsoditi.

Elitni kino Matica
Telefon 21-24

Predstave ob 4. 1/8. in 9. 1/4 uri zvečer.
Jutri ob 3. 5. 1/8. in 9. 1/4 uri zvečer.

DNEVNE VESTI

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 101 z dne 15. t. m. objavlja pravilnik o sestavi, volitvi in ustroju upniškega odbora pri denarnih zavodih, ki so v izvenstečajni likvidaciji, pravilnik o postopku za volitev likvidatorjev po upnikih denarnih zavodov, ki se služijo (!) z izvenstečajno likvidacijo, naredbo o začasnih ukinitvi naredbe o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih obratovnic v dravski banovini in razne objave iz Službenih Novin.

— **Otvoritev nove bolnice na Sušaku.** Jutri bo na Sušaku svečano otvorjena nova bolnica kralja Aleksandra I. Svečani otvoritvi bo prisostvoval tudi kraljev namestnik dr. Ivo Perović. Danes popoldne bo svečana seja mestnega zastopstva, na kateri bo dr. Perović proglašal za častnega meščana Sušaka. Stroški za novo bolnico so znašali 16.000.000 Din. Bolnica ima 180 postelj.

— **Za božič na Dunaj.** Na podlagi zimске legitimacije je po avstrijskih železnica 60% popust in prosti vizum. Legitimacije pri Putniku. Gajeva ulica.

Pri astmi in bolezni srca, prsi in pljuč, škrofulozni in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku gošče je uravnavna delovanja črevesja z uporabo naravnega »Franz Josefov« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapeke ponehajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, katere se vsak bolnik tako boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— **Četrtna voznina za vojne obveznike.** G. minister prometa je z odlokom od 14. t. m. br. 98.547 odobril pravico do četrtnske voznine na železnicah in parobrodih vsem vojnim obveznikom za potovanje na določena jim mesta zaprisege. Vsak vojni obveznik, ki se hoče poslužiti te ugodnosti, se mora izkazati z uradnim potrdilom občine svojega bivališča, v katerem mora biti označen dan in mesto zaprisege. Na podlagi teh potrdil bodo izdajale železniške stanice znižane vozovnice, ki veljajo tudi za povratek.

— **Božična obdaritev revnih otrok v Mostah.** Kakor vsako leto, bodo agnine mošćanske Kolašice tudi letos priredile božičnico, ko bo obdarovanih dosti nad 100 revnih otrok. Vsa humanitarna prireditve bo seveda v znamenju žalosti za največjim zaščitnikom sirot, Viteškim kraljem Aleksandrom, ki ga je bila sama dobrota, zato pa Kolašice vabijo vse članice in prijatelje otrok, da se prireditve zanesljivo udeležijo 16. t. m. ob 14.30 v Sokolskem domu v Mostah. Vstopnine ni.

GEORG RAFT v premieri najsenzacionalnejšega filma Amerike

V carstvu gangsterjev

Senzacija, ki nam odkriva zakulisno igro N. J. policije.

ZVOČNI KINO DVOR

Predstave danes ob 4. 7. in 9. uri, jutri pa ob 3. 5. 7. in 9. uri zvečer.

— **Interesantna fotoamaterska polemika se je pričela** še v oktoberski številki našega »Fotoamaterja« s člankom tajnika zagrebškega »Fotokluba« g. Frajčiča »Evropa in mi«, ki predvsem zahteva več karakterističnih domačin in narodnih motivov, drugi hrvatski pravak g. Hrazdira je pa prej opozarjal na evropske in svetovne probleme. V decembrski številki, ki pravkar zaključuje bogati in res lepi III. letnik tega izvrstnega slovenskega strokovnega mesečnika, g. Hrazdira spet zagovarja svoje stališče, obenem se pa obrača proti razdelitvi nagrad na zagrebški razstavi, češ, da bi po direktivah g. Frajčiča, kakor tudi zaradi boljših slik moral dobiti zlato medaljo edino član ljubljanskega »Fotokluba« g. Peter Kocjančič, za njim bi si pa morali deliti ostale nagrade po vrsti g. Kornić Ante, Staržič Albert, dr. Kofjč Branko, Kratky Valter, Krašovec Fran in Filiz Milan. Ne maramo se sicer mešati v delikatno zadevo, ker smo vedno za avtoritetno razsodišče, vendar se pa čudimo sodbi g. Hrazdira, saj vsi naši strokovnjaki cenijo s prvima nagradama odlikovana gg. Dabca in Habermüllerja med naše pravke, da baš tema dvema tako izrazitima umetnikoma sploh ne prizna nobene nagrade. Naj bo g. Hrazdira uverjen, da slovenski fotoamaterji prav nič niso hudi na zagrebško razsodišče, ker res prvovrstna dela g. Petra Kocjančiča niso odnesla zlate medalje, saj zato niso nič manjše umetnine in ima pač le vsako razsodišče od vseh razstavjalcev priznava pravico, da manifestira svoj okus. Prav vesel nas, da g. Hrazdira daje prvenstvo na zagrebški razstavi ljubljanskemu Fotoklubu, kakor smo se tudi v Ljubljani radovali, ko sta bila na mednarodni raz-

stavi jugoslovnska prvaka Zagrebčana Habermüller in Dabac. Mojstri so brez dvoma vsi in tudi individualni, kar moramo zahtevati od vsakega mojstra, enako pa moramo tudi vsakemu razsodišču priznati individualnost pri presoji predloženih mu del. — Tudi ostala vsebina decembrske številke je prav pestra, zlasti pa opozarjamo na nadaljevanje Wernerjeve razprave o nočnih momentnih posnetkih in pa na krasne priloge, kjer posebno občudujemo »Raztovorjenje« Petra Kocjančiča in živo zadrego fantka Janka Branca, a tudi ostro zimo Maksa Tolmajnerja in snežni metej Branka Luša. Ves letnik »Fotoamaterja« je zares močan dokaz velikega napredka naše fotografije, ki bi ne smel manjkati nobenemu našemu amaterju.

— **Delomržežni in izkoriščevalci občinskih podpor.** Za delomržežne in izkoriščevalce občinskih podpor razglasa banska uprava Josipa Vovčeka, pristojnega v občini Rajhenburg, Franca Veseliča, pristojnega v občini Ormož, Antona Hočevarja, pristojnega v občini Dobruče, Martina Ilvorja, pristojnega v občini Trebeljevo, in Karla Močnika, pristojnega v občini Homec.

Otvoritev NOVE KRČME

V LJUBLJANI, ALEKSANDROVA CESTA 5

Najcenejša pristna vina, kakor tudi okusna jedila. Lokal odprt vsaki dan do 24. ure. — Se pripravite!

KRČMAR.

— **Za mrtvega proglašeno.** Okrožno sodišče v Mariboru je uvelodilo postopanje, da se proglasi za mrtvega kmetovalec Ivan Gabor, iz Srednje Bistrice, ki je odšel leta 1915 k 20. pešpuku in z njim na rusko bojišče, kjer je jeseni 1915 padel.

— **Zivalske kužne bolezni v dravski banovini.** Po stanju z dne 11. t. m. je bila v dravski banovini svinjska kuga na 103 dvorcih, svinjska rdečica na 19, steklina v 3 primerih, kuga čebulne zalege na 4 dvorcih, vrančini prisad, mehurčasti izpuščaj in šuštavec vsak na enem.

— **O vremenu nam piše neki Vipavčan:** Se 25 let zapisujem vremenske pojave od sv. Lucije 13. decembra do 24. decembra. Teh 12 dni naj bi odločala o vremenu prihodnjega leta. Vsak dan naj bi pomenil en mesec prihodnjega leta, in sicer se šteje od polnoč do polnoč. Kakšno je vreme teh 12 dni, tako bo prihodnje leto. V teh 25 letih sem se prepiral, da to drži. Po mojih izkušnjah bo v decembru še lepo vreme, v prvi polovici januarja pa mrzlo s padavinami. Kakšno bo vreme pozneje, pa povem prihodnjico.

— **Znani ljubljanski prvorazredni šahist Milan Longor odide na krajšo šahovsko turnejo.** Po raznih krajih bo igral simultanke. Jutri se ustavi v Mežici, 18. t. m. bo igral v Slovenjradu, 23. pa v Trbovljah. V dogovorih je tudi z Rogoško Slatino in Sošanjem. Turneja g. Longorja je predvsem propagandnega značaja.

— **Razpis dobave mesa za mestno zavetišče za onemogle.** Uprava mestnega zavetišča za onemogle v Ljubljani, Japljeva ulica 2, razpisuje dobavo mesa za leto 1935. Dobavni pogoji se dobe v socialno političnem uradu, Mestni dom, II. nadst., soba 43. Ponudbe je vlagati do vključno 27. decembra 1934 do 11. ure dop. v zgoraj navedenem uradu.

Ant. Nedošinská
Lida Barová
Vlad. Borský
Otomar Korbelář

slavni češki umetniki igrajo v velikih opereti veselja — godbe — petja

Zlata Katarina

po gledališki veselotgri

»Trmoglavka Katarina«

Danes premiera ob 4. 7. in 9.15 uri, jutri pa ob 3. 5. 7. in 9.15 zvečer.

ZVOČNI KINO IDEAL

Najnižja vstopnina 4.50, 6.50, 10 Din

— **Za ublažitev davčnih bremen.** V sarajevski trgovski zbornici je bila v četrtek zvečer konferenca vseh sarajevskih gospodarskih ustanov. Zbornični svetnik Vaso Ristić je poročal o skupni konferenci vseh trgovskih zbornic v Beogradu in o akciji pri trgovskem in finančnem ministru za ublažitev obdavčenja gospodarskih krogov. Pomočnik finančnega ministra je obljubil naročiti davčnih upravam, naj davkoplačevalce čim pravičneje obdavi.

— **Prvi sneg smo imeli** letos jeseni, zato pa imamo zdaj v zimskem letnem času samo deževje. Prvi sneg je zapadel letos ravno pred dvema mesecema, na dan 15. oktobra. Tedaj je bilo še latje na drevu in je dreve zaradi teže snega hudo trpele. Sneg je polomil veje v sadovnjakih, hudo pa je škodoval tudi gozdnemu drev-

ju. Polomil je v gozdovih slasti mlado dreve ter odkrnil na starih drevesih tudi težke veje. Razdejanje, ki ga je tedaj napravil sneg, je opaziti v gozdovih še sedaj, kajti kmetje niso še utegnili spraviti polomljenih dreves domov. To-le deževno vreme, ki traja sedaj, je skrajno nezdravo, žal pa še ni izgledov na izpremembo.

— **Voda pri hišah.** Zaradi trajnega deževja je zemlja že popolnoma prepojena. V vaseh nad Vičem, zlasti na Brezovici, v Notranjih in Vnanjih goricah stoji voda široko čez polje in travnike, ponekod pa se je približala že hišam in je celo vdrla v kleti posameznih hiš. Če deževje ne bo prenehalo, utegne nastopiti tam pravcata katastrofa. Pod vodo so tam tudi pota in je tako oviran vozi kakor tudi osebni promet.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo nestalno vreme, dež v presledkih. Včeraj je deževalo po vseh krajih naše države. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 16, v Sarajevu 15, v Zagrebu 13, v Beogradu in Skoplju 11, v Ljubljani 10,2, v Mariboru 10, v Rogoški Slatini 8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 750,9, temperatura je znašala 7.

— **Silno neurje na Jadranu.** V četrtek zvečer je prisel v splitsko pristanišče parnik »Neptun«, ki je preživel na morju silno nevihto, a v Splitu ni mogel v pristanišče, ker je bilo morje preveč razburkano. Parnik »Dubrovnik« je hotel nadaljevati iz Splita pot v Trst, pa se je moral proti polnoči vrniti zaradi silne nevihte.

— **Težka železniška nesreča.** Med Rumunko in Kisakom na progi Novi Sad — Subotica je brzovlak v četrtek zvečer zavozil v kmečki voz s tako silo, da je voz, vozača in konje raztrgalo na drobne kose.

— **Smrt 101-letnega starca.** V Novski je umrl včeraj Anton Brkič, star 101 leto. V mestu pa živi še 102 let stari mizar Viktor Potokič.

— **Za božične praznike** so zelo primerne naslednje pesmi: Šaša Santel: Kolednice. Pavčič: Božične pesmi in Zbirka božičnih pesmi, ki so izšle v založbi Glasbene Maticice in se dobe v knjižarnah.

— **Naš val štev. 40.** Prejeli smo zadnjo številko ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče, film, šport in modo »Naš val«, ki prinaša na uvodnem mestu izredno zanimiv članek zdravnika dr. Vanka Kanonija o socialnih in medicinskih problemih v naši dravski družini. Pisatelj pravi sam, da je s tem člankom in s svojimi predavanji v radiu utaril po členih, ki v dolgi verigi socialnih in medicinskih problemov rožlja iz dneva v dan in vedno huje v naših delavskih domovih ter vzemirja sladko spanje dobrodušnega meščana. Rudolf Kresal je prispeval odličnih literarnih prispevkov z »Oglednim uporom«. Viktor Pirnat pa izredno zanimivo reportažo »Sentjernejška procesija«. Nadaljujejo se Sel Catinija roman »Emilio Benini«, aktualna radijska tehnika in vesela trodejanica Josipa Frana Knafliča: Kmeč ki teater, ki je vzbudila toliko zanimanja na podeželskih odrih. Zadnja modna poročila in prezanjivne beležke iz radiofonije, filmskega in gledališkega sveta zaključujejo redakcijski del te naše edine bogato ilustrirane tedenske revije, ki ima stalno 12 strani obsegaščo prilogo s slovenskim programom vseh važnih evropskih oddajnih postaj. Naš val je torej revija za vsakega: za radijskega poslušavca in radijskega amaterja, za vsakega, ki se zanima za film in gledališče in za vsakega, ki deluje na podeželskih odrih. Naše dame imajo v Našem valu stalno modno prilogo, dobile bodo pa še prilogo za kulturo telesa; za učitelje in študente je Naš val nujno potreben, ker jih uvaža v redne oddaje šolskega radija. Zahtevajte še danes brezplačno na ogled eno številko te najnovejše revije, ki stane mesečno komaj 12 Din. Pišite na naslov: Naš val, Ljubljana.

Zlata Katarina

— **Iz Masarykova cesta** je baje naša avenija, vendar se ne moremo baš posebej ponasati z njo, zlasti ne te dni. Priznati je treba, da je ta cesta nekaj posebnega. Če bi odločala samo njena širina, bi bila res velemeštna, toda samo ogledno si, kaj je v tej širini! Desno cestišče je tlakovano vzdolž od novih palačah. Med desnim in levim cestiščem je drevored, kjer vozi tudi tramvaj, kar je pametno iz prometnih razlogov. Toda kaj je z levim cestiščem, ki ni tlakovano in ki je nekakšna struga, kjer se pretaka blato? Morja imajo prav, če mislijo, da je desno tlakovano cestišče dovolj široko za vsa vozila in da se vozniki lahko izognejo druge polovice blatne ceste. No, blata nam pa vseeno ni treba razstavljati baš pred Glavnim kolodvorom in pogrešati bi ga tudi nihče ne, čeprav je blizu bivša Blatna vas. Masarykova cesta je tlakovana v vsej dolžini in drugje, razen tu, tudi v vsej širini. Upamo vsaj, da so že opazili, da je nekaj ceste ostalo še netlakovane kot v spomin, kako je bilo včasih.

— **Iz Vase nacionalno žensko.** Brez razlike stanu, se vabi, da se udeležijo sestanka za ustanovitev sekcije »Jugoslovnska mati« v ponedeljek 17. t. m. ob pol 12. v mestni posvetovalnici na magistratu. Čuvajmo Jugoslavijo! Franja Tavčarjeva.

— **Iz Zahvala.** Kolo jugoslovnskih sester v Ljubljani se vsem mnogobrojnimi vpletenim dobrotnikom in prijateljem za velikuodušno radoslarnost, ki je pripomogla, da je bilo obdarovanih čez 500 bednih otrok in revnih družin, najtopeje zahvaljuje! V imenu vseh obdarovancev tišče: ra hvala!

— **Iz Ker 17. t. m.** letos odpade državni praznik, se bo vršil ta dan na »Splošni obrtni nad. boln. in na »Strokovni obrtni nad. boln. za brivsko, frizersko in mesarsko obrt na Vrtači« reden pouk od 2. do 6. kot običajno. Upraviteljstvo.

— **Iz Umrlj** so v Ljubljani od 8. do 14. t. m. Gregorc Anton, 65 let, višji revid. drž. žel., školska ulica 1911. Svetel Marija, roj. Šterle, 75 let, vdova požarnega čuvaja, Ulica na grad 3. Fugina Pavel, 68 let, nadspovednik drž. žel. v pok., Vošnjakova ulica 20. Tomšič Agata, roj. Klun, 72 let, žena žel. vpok. Vidovdanska c. 9. Orehek Jožefa, roj. Glavan, 50 let, žena mizarja, Vidovdanska cesta 9. Oberstar Franc, 54 let, zasebnik, Vidovdanska cesta 9. Breznik Jakob, 46 let, kurjač drž. žel. v pok., St. Vid nad Ljubljano. Stošič Šime, 46 let, gostilničar, Gosposvetska cesta 8. Rozman Marijana, 86 let, bivša služkinja, Vidovdanska cesta 9. Inž. Strgar Vinko, 64 let, rudarski glavar v pok., Gradišče 8-11. — V ljubljanski bolnici so umrli: Orel Ivana, 3 let, žena posestnika, Mengeš, srez Kamnik. Piščanec Homan, 2 leti, sin ključav. drž. žel., Polje 113 pri Ljubljani. Podvršič Ana, 26 let, žena delavca, Brod 7. obd. Ježica. Končija Janez, 58 let, vrhpolje 46. Slovša Marija, 63 let, žena posestnika, Horjul 49. Bah Anton, 28 let, mesarski mojster, Cerkvena ul. 20.

— **Iz Vsem neaktivnim oficirjem** v vednost. Najavljeno predavanje za 14. t. m. se bo vršilo v nedeljo 16. decembra ob 17. uri v oficirskem domu v vojašnici vojevo de Mišiča na Taboru. Predaval bo predsednik društva upokojenih oficirjev iz Beograda g. Vasa Božidarovič, polkovnik v penziji. Vabijo se tudi cenjene rodbine rezervirnih in penzioniranih oficirjev. Podobor.

— **Iz Obsodba roparskega napadaleca.** Včeraj dopoldne se je pred senatom tujakinja okrožnega sodišča zagovarjal brezposelni delavec Jože Mavrin, ki je 5. novembra v Verju pri Medvodah s sekro napadel in smrtno nevarno ranil Ivanko Kafolovo in ji nato pobral 2000 Din. Kafolova je kljub težkim poškodbam v bolnici okrevala in je bila včeraj pri razpravi zaslišana kot prič. Mavrin je bil zaradi svojega razbojništva obsojen na 12 let robije in na doživljenjsko izgubo častnih pravic.

— **Iz Zdrženje trgovcev,** sekcija trgovcev s specerijskim in kol. blagom, poziva vse gg. člane, da se udeležijo pogreba blagopokojnega odbornika Ivana Krivca v nedeljo 16. t. m.

— **Iz Akademski pevski zbor.** Jutri ob 15. urni vaja na univerzi. Udeležba strogo obvezna.

— **Iz Zlat prstan** z vezano rožo v modrem podlogastem kamnu (lapis lazuli) se je izgubil. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi v upravi »Slov. Naroda«.

— **Iz Na razstavi jaslic** v Jakopičevem paviljonu bo pel jutri ob 18. uri božične pesmi akademski oktet z nastopom solista.

— **Iz ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«** V ŠISKI. — Telefon 33-87

Razkošna glasbena opereta

KRALJA VALČKA

Boj med Lannerjem in Straussom za najboljši valček.

V glavnih vlogah: Renate Müller, Willy Fritsch, Paul Hörbiger, Rosy Barsony.

V dopolnilno nov Paramountov zvočni tednik.

Pride! Češka opereta!

ZLATA KATARINA

— **Iz Ustanovitev društva »Branibor«.** Snodi ob 18. je bil v mestni posvetovalnici ustanovljen občni zbor podružnice narodno obrambnega društva »Branibor« v Ljubljani, na katerem je bil za predsednika izvoljen dr. Oblak, za podpredsednika dr. Vogrič, v odbor pa Plenčar, Rožar, dr. Kamušič, prof. Gorjanc, Kramolc, Gabersček, Lajovic, Gogala in za revizorja dr. Hebelin, dr. Klekva in Pahor.

— **Iz Alojzij Svete,** trgovski zastopnik Gospodarske zveze v Ljubljani, nas prosi za pojasnilo, da ni identičen z osebo istega imena, ki je nastopala v znani kokainski aferi, ki se je te dni obravnavala pred sodiščem. Tudi ni z omenjenim v nikakem sorodstvu.

— **Iz Kemčini seminar** priredi v soboto 15. t. m. v okvirju Prirodoslovnega društva v Ljubljani predavanje. Govoril bo predednik društva g. univ. prof. dr. M. Samec o temi: Vzroki razlik med posameznimi rastlinskimi škrobi. Vabljeni so vsi člani in prijatelji društva kakor tudi vsi, ki se zanimajo. Predavanje bo v predavalnici mineraloškega inštituta (univerza). Pričetek ob 18.

— **Iz Plesna šola** na Taboru ima redne plesne vaje vsako nedeljo ob 20. uri v veliki dvorani.

— **Iz Lutkovno gledališče Sokola I.** na Taboru v nedeljo dne 16. t. m. ob pol 16. »Herbed — izgnani princ«.

— **Iz »Hčerki njene ekscelence«,** zabavno veseligr. ponove v šentjakobskem gledališču canes in jutri zvečer ob 20.16. Igra je zelo duhovita in je dosegla pri vseh desedanjih uprizoritvah velik uspeh. Glavne vloge igrajo: Bučarjeva, Levarjeva, E. Wrischer-Petrovičeva, Hanžič, Jug in Karus. V ostalih vlogah nastopa ves ansambel. Ker so bile vse predstave razprodane in je odšlo pri zadnji predstavi mnogo ljudi brez vstopnice, prosimo čerje no občinstvo, da si kupi vstopnice že v predprodaji od danes dalje.

— **Iz Udruženje jugoslovnskih inženjerjev in arhitektov,** sekcija Ljubljana, prosi člane, da se udeležijo pogreba umrlega velezašluznega kolega inž. Vinka Strgarja, rudarskega glavarja v pokolu. Pokojnik je bil ustanovitelj našega Udruženja in prvi predsednik sekcije Ljubljana, ki bo ob posebni priliki počastila njegov spomin. Pogreb bo v nedeljo 16. t. m. ob 16. uri izpred hiše žalosti, Gradišče 8a. — Upravni odbor.

— **Iz Ljubljansko žensko** je izročilo pri poždravu g. zunanje ministra Jevtiča šopek rdečih nageljnov s trobojnico in napisom: »Ljubljansko žensko«.

— **Iz Zborovanje brezposelnih** sklicuje društvo »Delo in eksistenco«, pripravljali odbor za poverjenstvo Vič-Glince, Rožna dolina, v soboto 15. t. m. zvečer ob pol 8. uri v prostorih gostilne Končan v Rožni dolini. Kateri ste zainteresirani in kateri se brigate za to socialno plat, pridi!

— **Iz Članstvu Narodne odbrane!** Po nalogu središnega odbora Narodne odbrane v Beogradu bo v nedeljo 16. t. m. ob pol 12. uri v avli klasične gimnazije poleg Narodnega doma svečana zaprisega celokupnega člarstva ljubljanskih organizacij! NO. Položitve prispege je obvezna za vsakega člana NO. Neupravičena odsotnost tvori zalog izključitve za upravičene zamudnike bo naknadna zaprisega v nedeljo 23. t. m. ob 11. uri dopoldne v prostoru Oblastnega odbora NO, Selenburgova ulica 2-3. Čuvajmo Jugoslavijo! Občastni odbor NO v Ljubljani.

— **Iz Koncert bolgarskega pevskega društva Gula** iz Sofije je preložen na mesec februar. O tem nam je čast vjudno obvestiti vse korporacije in društva kakor tudi p. m. občinstvo, ki je pokazalo za koncert bolgarskih bratov največje zanimanje. Kupljene vstopnice se lahko vrnejo knjižarni Glasbene Maticice. Vse podrobnosti, kdaj se bo vršil koncert bratskega društva, bomo pravočasno javili.

— **Iz V društvu »Soča«** v Ljubljani bo v soboto 15. t. m. v salonu »Pri levi« ob pol 9. uri zvečer zelo zanimivo predavanje g. ravnatelja Karola Mahkote o doživljajih, vtisih in uspehih turneje »Glasbene Maticice po Bolgariji«. Predavanje bo po kratki zgodovini o Bolgariji spremljano s skoraj 100 skiptičnimi slikami iz najlepših krajev in mest Bolgarske, tako bomo n. pr. videli med drugim glavno mesto Sofijo, Plavdiv, Stare Zagore, Trnovo, Varno na Črnem morju, Ruse na Dunavu itd. — Prosimo, ne zamudite lepe prilike in pridi te pravčasno, ker se obeta za ta večer še večja udeležba kakor običajno. Vstop vsem prost. Vsi dobrodošli. Vabi predav. odesk.

— **Iz Zdrženje trgovcev,** sekcija trgovcev s specerijskim in kol. blagom, poziva vse gg. člane, da se udeležijo pogreba blagopokojnega odbornika Ivana Krivca v nedeljo 16. t. m.

— **Iz Akademski pevski zbor.** Jutri ob 15. urni vaja na univerzi. Udeležba strogo obvezna.

— **Iz Zlat prstan** z vezano rožo v modrem podlogastem kamnu (lapis lazuli) se je izgubil. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi v upravi »Slov. Naroda«.

— **Iz Na razstavi jaslic** v Jakopičevem paviljonu bo pel jutri ob 18. uri božične pesmi akademski oktet z nastopom solista.

Iz Litije

— **Zaprisega vojaških obveznikov.** V nedeljo 16. t. m. se bo izvršila zaprisega vseh vojaških obveznikov na litijemskem živinskem sejmišču. Kdor bo od prispege neupravičeno izostal, bo kaznovan po vojaškem kazenskem zakonu.

Božič se bliža. V gozdovih okrog Sv. Križa se že začneja sezonski zaslužek. Kmetje sekajo smrečice, ki jih prodajajo za božična drevesca. Na litijemski kolodvor jih dovažajo v veliki množini. Večina smrečic je namenjenih v Zagreb.

— **Sokolski post obvezen** za vse naše članstvo. V ponedeljek 17. t. m. se bo vršila velika tiha sokolska manifestacija po vsej naši državi. Po sklepu Saveza SKJ je ta dan posvečen socialni akciji za siromašne sokolske brate. Vsak član naše velike sokolske armade bo skušal ta dan čim več prihraniti pri svoji prehrani, ki bo ta dan v znamenju posta. Prihranek bo izročil vsakdo socialnemu odkusu domačega Sokola. Obveščamo vse naše članstvo, da se bo pri vsakemu članu oglasila te dni sokolska zastopnica z nabiralno polo. Naše geslo naj bo: Darujmo vsi, da bo dobili vsak potrebn!

Iz Maribora

— **Zastupljenje s krvavcami.** V mariborsko bolnico so davi pripeljali 30-letno železničarjevo ženo Ljubo Obrancovo in njeno 5-letno hčerko, ki sta se bili nevarno zastupili s krvavcami, katere je žena snodi pripravila za večerjo. Njuno stanje je zelo resno.

— **Trgovine bodo** v ponedeljek 17. t. m. v Mariboru odprte.

— **Opozorilo avtomobilskega prometa.** Cenjeno občinstvo se opozarja, da mestni avtobusi do nadaljnjega ne bodo prevažali nobenih paketov na podeželskih progah, ki niso direktna last potnikov, ki se vozijo z avtobusi.

— **Roka 7 letnega dečka v stroju.** V četrtek so pripeljali v mariborsko bolnico teško poškodovanega 7 letnega vinčarijeve sina Jakoba Rupnika iz Pesnice. Deček se je smukal na podu okrog svojega očeta, ki je bil zaposlen pri slamozevcih. Za nekaj trenutkov se je oče obrnil v stran in že je začel obupen krik svojega otroka. Deček je namreč zavrtel slamozevni stroj in zobje so mu razmesarili prste desne roke. Močno krvaveči ponesrečenec se je vsled bolečin onesvestil.

„SOKO“ obleke

»SOKO« prodajalne: LJUBLJANA: Sv. Petra cesta 23 in Celovška cesta 63 —

MARIBOR: Aleksandrova cesta 27 — CELJE: Kralja Petra cesta 22 — KRANJ: Glavni trg 102

moške zimske suknje, damski plašči od najcenejše do najfinejše kvalitete — priznani izborni pariški kroji — so najprimernejša božična in novoletna darila. Oglejte si naše izložbe in zaloge!

Pokojninska blagajna bratovske skladnice

Načrt zakona, po katerem naj bi se obdavčila rudarska in topilničarska industrija

Ljubljana, 14. decembra. Pokojninska blagajna rudarskega in plavčarskega delavstva je imela ob pričetku svetovne vojne 12 milijonov zlatih kron. To bi značilo pri nespremenjenem stanju z obrestmi vred že lepo premoženje. V času svetovne vojne povzročila padec članstva, vojno posojilo, inflacija in končno še zamenjava 4 kron za 1 dinar pri enaki plačilni vrednosti, je pa to premoženje popolnoma upropastilo. Čisto premoženje pokojninske blagajne koncem leta 1924 je znašalo komaj še nekaj nad 4 milijone dinarjev.

V letu 1925 je stopil s 1. jan. v veljavo novi pravilnik, ki je sicer predvideval primerne pokojnine, ni pa nudil nobenega jamstva za nje. Prispevek je bil določen na 5 odstotkov zavarovanega kategorijske meze, a pokojnina 80 odstotkov po 30 letni službi in pri 55 letih starosti. Kako velika razlika je bila med dejanskim premoženjem pokojninske blagajne in potrebo kapitalnega kritja nadej zavarovanca, je bilo razvidno iz izjave zavarovalnega tehnika dr. Matjašiča v Zagrebu, ki je prečunal, da bi bilo za to potrebno 326 milijonov dinarjev, dočim je imela blagajna koncem l. 1925 samo Din 10.526.533.

V začetku l. 1925 je bilo pri pokojninski blagajni 16.721 zavarovanih članov s 3748 starostnopoškoci. Ker se je deloma že v l. 1925 in v glavnem l. 1926 izvedla racionalizacija v rudarski industriji, kar je imelo za posledico odpust 3200 rudarjev, je naravno, da so vsi starejši odpusteni rudarji iskali svojo rešitev v vpokojitvi. Na drugi strani so pa v gotovih primerih rudarska podjetja sama predlagala starejše delavce v pokoj, z namenom, da jih nadomesti z mlajšimi delovnimi močmi. Vse to je povzročilo v tem in v nasled-

njih letih silen padec zavarovanih članov in nasprotno silen porast števila novovpokojenecv.

Takoj po proučitvi novega pravilnika o bratovskih skladnicah je bilo razvidno, da nima finančne podlage za kritje nadej. Tozadevno je delavska delegacija že na prvi skupščini l. 1925 zahtevala, da naj država vrne bratovskim skladnicam njih premoženje v valorizirani valuti nazaj. To bi znašalo po takratnem valutarnem razmerju okrog 127 milijonov Din. Ker se to ni zgodilo, se je takoj odpravila starostna meja 55 let in uvedla možnost vpokojitve le na podlagi dvetretjinske delanemožnosti ne glede na starost.

V l. 1933 je stopil v veljavo nov pravilnik, s katerim se je zmanjšala zavarovana kategorijska meza od Din 40 na 34 za II. kategorijo. Uvedla se je 75 procentna najvišja pokojnina od meze pri 35 letih zavarovanja. Poleg tega se je uvedla 10 letna karencina doba napram prejšnji 5 letni. Edino, kar se je po tem pravilniku storilo za dobro delavstva, je bilo, da se je omogočilo čuvanje že pridobljenih pravic in pa obnovitev že izgubljenih. Ta pridobitev pa stanje blagajne še otežuje. V tem letu so se tudi prispevki povišali od prejšnjih 12 na najvišjo dopustno mero 14%. Vsi ti asanacijski ukrepi pa so le malo vplivali na dobro blagajne. Čisto premoženje pokojninske blagajne je znašalo pred mesecem le nekaj nad 14 milijonov dinarjev.

Kako uravnovesiti pokojninsko zavarovanje rudarjev? Izdelan je načrt zakona, po katerem naj bi se obdavčila rudarska in topilničarska industrija v državi po sotovem ključu in samo tako bo mogoče preprečiti grozečo katastrofo.

leti je dobila mestna vrtnarija velik rastlinjak, kjer je okrog 6° toplote pozimi. To je torej najhladnejši rastlinjak, a tudi največji. V njem so največje palme, po 4 do 5 m visoke. Tako velikih palm je okrog 50, vseh pa 800. Med njimi pa stoji tudi na visokih stolicah kakteje, da imajo pred seboj vpravljeni nepregledni tropični gozd. Toda tu so še pitoreskni iglavci, velike sobne smreke, lovorji, sobne kakteje, nešteti vrsti, na vagonih lončnice itd. Skratka vsi rastlinjaki so povsem polni in čeprav ima naše vrtnarstvo najlepše rastlinjake v državi, so še vendar premajhni. V njih je po takšno bogastvo, da bi moral vsak, ki hoče spoznati in oceniti Ljubljano od lepe strani, priti v naš vrt Eden.

Zveza nacionalnih organizacij

Članstvo naših glavnih nacionalnih organizacij je že večkrat vidno izrazilo željo, da bi se te organizacije medsebojno povežale za čim lažje in priskrbenje sodelovanja. Naša patriotska javnost je simpatično pozdravila vsak skupen nastop nacionalnih organizacij, kar je dokazal zlasti veličastni protestni miting, ki se je vršil v maju 1933 v Beogradu.

V tem razpoloženju so se predsedniki in pooblaščenici predstavnikov Narodne odbrane, Udruga vojnih invalidov, Saveza vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije, Saveza strelskih družin, Udruga rezervnih oficirjev in bojnikov, Aerokluba kraljevine Jugoslavije in Udruga vpokojenih oficirjev in vojaških uradnikov posvetili delu ter s svojimi soglasnimi odločitvami izpolnili željo članstva svojih organizacij.

Dne 8. novembra se je vršil v svečani dvorani Narodne odbrane prvi sestanek in takrat je bilo načelno sklenjeno, da se osnuje Savez nacionalnih organizacij v kraljevini Jugoslaviji.

Na dveh sledečih sejah od 12. in 14. novembra so bila izdelana in danes, na dan praznika našega zedinjenja, že tudi podpisana pravila Saveza, ki bodo te dni predložena pristojnim oblastem v potrditev.

Delo Saveza vodi vrhovni odbor, ki zaseda v prostorih Narodne odbrane v Beogradu.

Na dan 1. decembra 1934 v Beogradu. Predsednik Saveza: Il. dja Z. Trifunović, predsednik NO

Kraljica Kristina

Ljubljana, 15. decembra. Za »Tarzanom« kar Greta Garbo kot »Kraljica Kristina« je skoraj preveč za Ljubljano, saj takih filmov zapored nima na programu niti največja mesta in Ljubljanci se bodo preveč razvneli, ko so že sedaj precej izbirni in tudi kapriciozni. Oba filma sta največji senzaciji ameriške filmske industrije, kakršne drugje dajo po cele mesece, in so ljudje veseli, da si jih lahko ogledajo po večkrat in tako spoznajo vse njihove lepote in čudeže.

»Kraljica Kristina« je točno soneta po zgodovini Švedske in s to vlogo si je posadila na glavo kromo umetnostnega udejstvovanja tudi največja filmska umetnica — Švedinja Greta Garbo.

Gustav Adolf zaradi svojih zmag najslavnejši švedski kralj, pade v bitki pri Lützen brez moškega potomca. Svojo mlado hčerko Kristino je vzgajal kot dekla in boževno kraljico, da bi postal res viteški vladar močnega Švedske. Še otrok zasede Kristina prestol, a ob strani ima najboljše očetovo pomočnico, kancelarja Oxensterna in v zvezi s tem Ancele, ki je detetu in dekletu obenem pastirica, komornik in očetovski tovariš. Veliko vlogo pa igra na dvoru tudi mladi zakladničar Magnus. Ta misli, da ga kraljica ljubi, vendar je pa njena ljubezen le navidezna in zunanja. Kristina je dorasla v pravo kraljico in dobro vladarico, ko po vsej Evropi še divja morilna vojna, kjer Švedska tudi po smrti Gustava Adolfa koraka od zmage do zmage pod vodstvom njegovega nečaka, princa Karla. Kraljica Kristina pa opustošeno deželo in siromašne narodno hoče spet vrniti mir ter blagostanje, znanost in umetnost. Vse zahteva nadaljevanje zmagovitih pohodov, predvsem pa njeno poroko s princem Karlom. Na izletu po zasneženih deželi se Kristina sreča z alim španskim grofom Antonijem, poslanikom kralja Filipa II., ki naj kraljico Kristino zasnuje v kraljevem imenu. Poslanik smatra kraljico za mladoletno aristokrata in, ker v podzelskem prenočišču ni več sob, mora Kristina končno priti, da kot grof Dohna deli s Špancem posteljo. Kraljica zagori v ljubezni in nepopislji sreči, a Anto-

nio svojo ljubico šele spozna, ko ga kraljici sprejme v avdienci, kjer seveda odkloni roko kralja Filipa II. Edino rizičar Magnu opazi ljubezen med kraljico in španskim grofom in nahajalec narod proti njemu. Izgredi prisilijo Kristino, da pošlje svojega ljubčka nazaj v Španijo in sedaj vsa Švedska upa, da bo končno pristala na poroko s princem Karlom. Na svečanem državnem zboru imenuje kraljica za svojega naslednika princa Karla, obenem pa tudi odloži krono in gre za svojim naj v ljubljanim grofom Antonijem. Na ladjo stopi, ki naj oba odpelje v bele dvore ereče tam na obali Španije, a na ladji najde Kristina svojega ženina v zadnjih izdihih. Magnus ga je v dvoboju smrtno ranil in s mrtvim ljubčkom jadra Kristina brez solza v novo domovino.

Igre Greta Garbo pa ni treba opisovati, saj je mnogo večja, kakor smo ji mogli pričakovati. Švedska umetnica se zaveda, da igra švedsko kraljico, ki je ostala le žena, a njena igra ter vsa Greta Garbo je v resnici kraljevska!

Zapisega vojaških obveznikov

Maribor, 14. decembra. Glede na naknadne odredbe ministrstva vojske in mornarice in dopisa poveljnika mariborskega vojnega okrožja, se bo vršila zapisega vseh vojaških obveznikov, rojenih l. 1885, do vključno 1914, na vojaškem vežbišču na Tenzem pri Mariboru 16. t. m. ob 11. uri. Da se bo prisega izvršila v najlepšem redu in brezhibno in z onim dostojanstvom, ki ga zahteva ta svečani akt in dostojanstvo za slavo ovčane jugoslovske vojske, ki je svetel primer patriotizma in visoke moralne vrednosti, se dajejo obveznikom naslednja podrobna pojasnila, da se po njih točno ravnaajo: **Prisegi morajo:** 1. vsi v jugoslovske vojske nesprejeti častniki bivše avstro-ogrske vojske, vsi podčastniki, kapljarji in redovi iz rezerve zgoraj navedenih roj. letnikov, četudi so bili kot hranilci oproščeni služanja v kadru. 2. Vsi invalidi, ki so ocenjeni kot »omejeno sposobni« — torej oni izpod 30 odst. invalidnosti. 3. Vsi ob rezervni častniki in rez. vojaški uradniki oziroma upokojeni častniki, katerim iz kateregakoli razloga ni bilo mogoče prisostvovati zapisigi 9. decembra t. l. S seboj naj vzamejo že napisane prisegi.

K prisigi ne pridejo: 1. vsi stalno in začasno nesposobni vojaški obvezniki roj. l. 1885, do 1914, torej oni, ki so obdavčeni z vojno, vsi sposobni, pa še ne upokojeni vojaški obvezniki rojeni leta 1908, do 1914. 2. Obvezniki muslimanske veroizpovedi, ker bodo naknadno zapriženi in 3. obvezniki izraelske veroizpovedi, ker morajo k zapisigi v Murško Sobotu. Vsi obvezniki izraelske veroizpovedi se pozivajo, da se javijo mestnemu vojaškemu uradu, Slomškov trg 11, da se jim zamorejo preskrbeti objave za brezplačno vožnjo v Murško Sobotu, kjer bodo zapriženi 16. t. m. Prijavijo naj se 15. t. m. ob 10. uri dopoldne.

Vse obveznike, ki morajo k zapisigi, se opozarja, da pridejo na tezensko vojaško vežbišče 16. t. m. že ob 9. uri dopoldna, kjer se bodo od te ure dalje izklicevali vsi prisotni obvezniki, kar nora biti do same zapisige, to je do 11. ure dopoldne izvršeno. Od izostanka bodo opravičeni le oni s tehtnimi razlogi, vsi drugi pa bodo kot neopravičeno izostali naistozije kaznovani.

Iz Kamnika
— Nova tovarna v Mengšu. Ob cesti, ki vodi iz postaje v Jaršah proti Mengšu, zidajo novo tovarno, v kateri bodo izdelovali razne kemikalije in kemične potrebšine. Tovarna, ki jo zida neka ljubljanska družba, bo stala na odprtem polju na prav lepem kraju in bo baje že ta mesec pod streho. V začetku bo imela 5 objektov, pozneje pa jo bodo lahko povečali.

— Naš glavni trg je kljub dežju brez blata. Časih smo se Kamničani venomer pritoževali in jezili na blato ali pa na prah. Če sedaj primerjamo cesto do Domašal proti Ljubljani s kamniškim trgom, pa lahko ugotovimo ugodne posledice pravilnega posipanja z drobnim materijalom. Če v Domašal imajo na cesti visoko blato, da se človek komaj upa preko ceste, v obupnem stanju pa je tudi cesta od Trzina do Črnuča, kjer je največji promet. Vse te ceste posipajo s slabim apnencem.

— Šel k Bobbyju.
— Čujte, včeraj ste kupili od mene šestsežni voz. Kupim ga od vas.
Bobby je zamišljeno zmajal z glavo in molčal.

— Dam vam 3700 mark. Zaslužite še štiri stotake.

— O tem ne more biti niti govora. Štiri tisoč dajte, drugače sploh ne govorim z vami, — je odgovoril Bobby odločno.

Schonkeding je plačal štiri tisočake in zopet je imel prodan voz. Brž je sedel za volan in se vrnil v hotel, kjer je iskal Johna.

Vratar je počasi in malomarno pregledal hotelsko knjigo, potem je pa dejal:

— Odpotoval je pred pol ure neznano kam.

Schonkeding je skočil ves iz sebe v avto, da bi se odpeljal na centralni kolodvor. Toda avto se ni hotel premakniti. Schonkeding je zaman napačil vse sile in klet. Čez deset minut sta odveklj dve živi konjski sili z ugasi HP k »Mullemanovja & Co., nakup in prodaja starega železa po najvišjih cenah.«

— Bobbyju.
— Čujte, včeraj ste kupili od mene šestsežni voz. Kupim ga od vas.
Bobby je zamišljeno zmajal z glavo in molčal.

— Dam vam 3700 mark. Zaslužite še štiri stotake.

— O tem ne more biti niti govora. Štiri tisoč dajte, drugače sploh ne govorim z vami, — je odgovoril Bobby odločno.

Schonkeding je plačal štiri tisočake in zopet je imel prodan voz. Brž je sedel za volan in se vrnil v hotel, kjer je iskal Johna.

Vratar je počasi in malomarno pregledal hotelsko knjigo, potem je pa dejal:

— Odpotoval je pred pol ure neznano kam.

Schonkeding je skočil ves iz sebe v avto, da bi se odpeljal na centralni kolodvor. Toda avto se ni hotel premakniti. Schonkeding je zaman napačil vse sile in klet. Čez deset minut sta odveklj dve živi konjski sili z ugasi HP k »Mullemanovja & Co., nakup in prodaja starega železa po najvišjih cenah.«

Kamniški glavni trg, ki ga zadnji dve leti posipajo s portirjem, pa je kljub velikemu prometu skoro brez blata. V tem pogledu moramo izraziti naši občini in cestnemu odboru veliko priznanje, ker sta imela pri ureditvi cest skozi Kamnik res srečno roko, pa tudi polno razumevanje za naše pritožbe. Časih smo neprestano vozili na ulice gramoz in odvažali blato, zdaj pa je oboje odpadlo. Cesta je s portirjem tako utrjena in urejena, da so jo samo spomlad in v jeseni posuli za prst na debelo z drobnim portirnim gramozom, pa je bilo vse oskrbovanje opravljeno. Kamničani smo lahko veseli, da se nam vsaj glede cest po mestu ni treba pritoževati.

— Obrambni dnevi. Vsa narodna obrambna društva v Kamniku bodo v nedeljo dopoldne z lepimi prireditvijo doprinele svoj del k splošno zasnovanih hvalevredni akciji, da se ob obrambnih dnevih spomnimo žrtve borbe za naše osvobodjenje in ob njihovih vzgledih delujemo za poživitev patriotičnega čuta. Ob pol 11. dopoldne bo v franciškanek cerkvi maša, nato pa v čitalnici akademija z govorom, deklaracijami in petjem. V nedeljo in ponedeljek bodo prodajali značke za narodni obrambni sklad.

— Otvoritev gledališke sezone v Narodni čitalnici bo danes zvečer z uprizoritvijo Tuščeve drame »Golgotar«, ki so jo prvotno namenjavali uprizoriti že preteklo nedeljo, a je bila zaradi tehničnih težkoč preložena na danes. Igro bodo ponovili jutri popoldne ob pol 17.

— Predavanje ZKD v čitalnici o Bogarji je bilo lepo obiskano in nam je pokazalo, da Kamničani radi posejajo zanimiva in poučna predavanja. Prihodnji dan je bilo zopet sklopljeno predavanje v Kamniškem domu, ki je bilo prav tako lepo obiskano. Občinstvo bi bilo zelo hvaležno prirrediteljem, če bi v dogovoru poradel predavanja tako, da bi bilo vsak teden v enem domu, ne pa v obeh naenkrat. Poset bi bil potem pri prvem in pri drugem večji.

Radionročram

Nedelja, 16. decembra.
7.30: Bolezni molznih krav (dr. Kocjan Leon). 8.00: Slovenske narodne na ploščah. 8.30: Poročila. 8.40: Komorna glasba. 9.00: Radijski orkester. 9.00: Versko predavanje. 9.15: Prenos iz trnovske cerkve. 9.45: Cerkveni zbori na ploščah. 10.00: O inspekcijski dela. 10.20: Operni zbori na ploščah. 10.40: Radijski orkester. Vmes samospevi ge. Mile Kogejev. 11.40: Mladinska ura. 12.00: Čas, radijski orkester (po željah). 16.00: Rokovnjači — Ljudska igra v 11. slikah. 19.30: Nac. ura: Ivan pl. Zajc, prenos iz Zagreba. 20.00: Čas, jedilni list, program za ponedeljek. 20.10: Vojaška godba 40. pp. Triglavskega. 22.00: Čas, poročila. 22.15: Radijski orkester.

Ponedeljek, 17. decembra.
9.00: Kraljev dan (petje, deklaracije). 12.15: Ruski odmevi na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, operne arije na ploščah. 18.00: Pri potapljačih. 18.20: Negode: 10 minut slovenske glasbe (plošče). 18.40: Slovensčina. 19.10: Najžer — Ob Zili in Dravi (plošče). 19.30: Nac. ura: Karadijodjevići in ustvarjanje Jugoslavije, prenos iz Beograda. 20.00: Pravna ura. 20.20: Čas, jedilni list, program za torek. 20.30: Prenos opere iz Beograda. V odmoru: Čas in poročila.

Torek, 18. decembra.
11.00: Šolska ura: O norveških fjordih. 12.10: Instrumentalni sol. koncert na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, slavni tenoristi na ploščah. 18.00: Otroški kotiček. 18.20: Slabotna šolska deca. 18.40: Nemščina. 19.10: Radijski orkester. 19.30: Nac. ura: Jugoslovske jezikovno edinstvo, prenos iz Zagreba. 20.00: Čas, jedilni list, program za sredo. 20.10: Glasbena ura skladatelja Milojke Milojevića. 21.15: Radijski orkester. 22.05: Čas, poročila, operetna glasba na ploščah. 22.30: Angleške plošče.

Sreda, 19. decembra.
12.15: Operne uverture na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, plošče. 18.00: Plošče po željah. 18.30: Pogovor s poslušalci. 18.50: Plošče po željah. 19.00: Kakšna bo di sokolska telovadba. 19.20: Čas, jedilni list, program za četrtek. 19.30: Nac. ura: Mis Adelina Irbi, prenos iz Beograda. 20.00: Prenos opere iz Ljubljane, vmes: Čas in poročila. 23.00: Esperanto. Nekaj besed o slovenski književnosti.

Četrtek, 20. decembra.
12.15: Rumunska glasba na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, korončne velikih mojstrov na ploščah. 18.00: O programu mestnega muzeja. 18.20: Smuska ura ljublj. zimskošport. podsava. 18.50: Kvarter Lisinski na ploščah. 19.00: Srbohrvaščina. 19.30: Nac. ura: Vojska in religija, prenos iz Beograda. 20.00: Čas, jedilni list, program za petek. 20.10: Romanstična glasba, izvaja radijski orkester. Schubertove pesmi. poje ga. Josipina Sivce. 21.30: Čas, poročila. 21.50: Radijski orkester. 22.20: Smetana: iz ciklusa: Moja domovina (plošče).

Petek, 21. decembra.
11.00: Šolska ura: Božična oddaja. 12.00: Koroske narodne na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas. Šaljapin poje na ploščah. 18.00: Mladina in šola. 18.20: Radijski orkester. 18.40: Literarna ura: Naše nove publikacije. 19.00: Radijski orkester. 19.25: Čas, jedilni list, program za soboto. 19.30: Nac. ura: Dositej Obradović, prenos iz Beograda. 20.00: Čas, poročila. 22.15: Radijski orkester.

Izjeml.
— Londonski sodnik spozna v aretirannem zločincu svojega sošolca in vpraša ga: No, kaj se je pa zgodilo s Tomom, Williamom Johnom, Bullom in drugimi najinimi sošolci?

— Ah, gospod, vsi omenjeni so že obešeni, samo vi in jaz še ne.

Vrt Eden v Tivoliju

Kaj vse vidiš v tistem in mrzlem rastlinjaku naše mestne vrtnarije

Ljubljana, 15. decembra. In ta čudoviti vrt varuje hud Cerberus; sicer je priklenjen na kratki verigi, a laja tako, da gre do kosti. Ljubljancem ne vedo mnogo več o mestnem vrtnarstvu in njegovih poslopih, kot da mestni vrtnarji oekrbujejo parke in nasade in da so v Tivoliju nekakšni rastlinjaki. Zato sem pa hotel zvedeti kaj več in pogledati v rastlinjake, kjer zdaj prezimujejo tropične ter vedno zelene rastline, ki krase polti vsa mesto. G. ravatelj se mi je vsakdomušno muzal, kajti v rastlinjakih ni vsak dan in že upušta — kozla v zelnik... Bilo mi je žal, da nisem prej vsaj leto dni študiral botanike, da bi ne vstopal s tako povesnim nosom v tropični pragozd — v rastlinjak.

Toda bodite mi hvaležni, da vam ne bo treba štiti botanike razprave, čeprav so včasih tudi zelo zanimive za lajka, n. pr. če razpravljajo, kako se sadi (ne seje!) motovilci, ali kako se cepa palme. Sicer se v mestnih rastlinjakih prav lahko izgubi, čeprav vsaj, kako se pleva korenje. Nihče ti ne more zameriti, če na znaš kopice latinskih imen redkih tropičnih rastlin, četudi jih češče vidiš v slavnostnih dvoranah ali celo v parkih, kajti botanika kot višja matematika pač ni prilastek kogarkoli. Silno vroče je v rastlinjaku, v raznozvrstnih okrasnih rastlin toda ne le zaradi tega, ker je tu vedno 20° toplote, temveč tudi zato, ker si sredi takih čudovitih rastlin in še čudovitejših njihovih oblik in barv. Tu ne opraviš nič brez vodilja in če ti latinska imena zvene nerazumljivo. Pač! Tudi lajik se lahko veseli čudežev flore ter je še tem bolj zavzet nad lepoto, ki mu ni vsakdanja.

Raznozvrstnica je prava zakladnica botaničnih zanimivosti, na tudi redkosti. Le okrog 8 m je dolga rastlinjak in 3 m širok, v njem pa je 150 vrst redkih, kultiviranih rastlin. Morda jih je še več, s samo statistiko si tu ne moreš pomagati. Rastline so, ki ti pričarajo tropični svet in če si kaj udarjen na poetično stran, lahko postaneš sentimental ob lotosu. Vendar bi se slikar, ki ima kaj smisla za barve, lahko še prej navdušil.

Nekateri listi so mavričnih barv; na zeleni podlagi je vijoličasta; rjav, škrlatno, rumeno, vinsko rdečo, purpurno — kakršnokoli barvo lahko najdeš na listih, vsa tropična barvitost je zastopana tu, ves čar in vsa tropična solnce. Toda solnce ni, samo 20° toplote in skrbne roke spretnih vrtnarjev. V malih zabojčkih klijajo rastline, ki jih presajajo v lončke ter tako razmnožujejo. V lončkih je na stotine rastlin, ki jih presajajo ko primerno dorastejo. Večje rastline, nad nekaj let stare, uporabljajo za dekoracijo dvoran in sploh slavnostnih prostorov. Ko je rastlina še dovolj velika, odnosno tako velika, da je že streha razmnoževalnice premajhna za njo, jo prestavijo v topli rastlinjak, kjer je 15° toplote.

Topli in mrzli rastlinjak sta v enem poslopiju. V njiju so že prava drevesa. Največ je palm. Sicer je pa težko reči, česa je največ saj je lajik v prazdno in bi lahko ves dan samo vpraševal, če bi se hotel nekoliko orientirati. Ne smemo na prezreti gumijevca, in če imaš srečo, se lahko tudi prepričaš, da bi v Tivoliju lahko pridobivali surovine za kavčuk... Iz majhne ranice na deblu priteče lenljivo mleko, povsem bela snov, podobna škrobu. V tako zvanem mrzlem rastlinjaku, kjer je še vseeno 10° toplote, je že tako hladno, da se zaveš, da si v Ljubljani in ne kje ob ravniku, zato si na še tem bolj presenečen ob cvetu in sadu banan. In prilikava pomaranča je težko obložena s sadjem, da se veje šibele. Za reporterja ki gleda na vse od senzacionalne strani, so pomaranče, ki zore v Tivoliju pač poseben čudežek in ravnatelj to dobro ve... Na akvariji na pisane ribice v bazenu pri vratih, na me ni hotel opozoriti, čeprav so ribice tako domače, da se nista božati.

Reporter bi res lahko izbral leno priliko ter bi napisal senzacionalno poročilo o čudežih v tivoljskih rastlinjaki, toda hotel je samo napisati, kie se radke rastline poznijo, ki poleti krase naše lene narke. Ljubljaničanom je pa treba tudi povedati, da so v Tivoliju prave zakladnice, ki bi brez njih lica Ljubljane bila kaj žalostna. Pred

H. R.: Šestsežni voz

Izkušnja je naučila Johna, da ni tako lahko prodati star, obrabljen avto; nasprotno, to je zelo težavna, zapletena zadeva. In ker se mu je bil vtisnil živo v spomin star latinski pregovor, ki pravi, da v domovini nihče ni prerok, se je odpeljal s svojim oguljenim avtom na rivijero, kjer je bil ves navdušen za ručeto, pozneje pa v Berlin, kjer se je nastanil v hotelu sredi mesta. Na ulici je srečal slučajno Bobbyja.

— Kaj pa počneš tu? — je vprašal začenši Bobby.

— Iščem kupca za šestsežni voz, — je odgovoril John melanholično.

— Glej no, glej! To je pa res čudno naključje! — je vzklil Bobby. — Jaz pa baš iščem avto za šest oseb. Usoda sama menda hoče, da bi si oba prihranila čas in trud. Skleniva kupčijo!

— Ne, dragi moj, — ga je prekinil John. — Nočem te opehariti. Moj šestsežni avto je stara, polomljena podrtja. Na pogled ne, nihče bi tega ne trdil, toda...

— Ah, tako torej? — se je zasmejal

Bobby hvaležno in nadaljeval svojo pot. John je pa iskal dobrodušnega in zaupljivega kupca. Zdelo se je, da bogati Schonkeding, ki ga je bil spoznal v hotelu, ne bo ušel spretno nastavljeni pasti; nastavlil mu jo je bil proti primerni nagradi vratar hotela.

— Tri tisoč mark, — je zahteval John odločno.

— Dva vam dam, — je ponudil Schonkeding hitro. Končno je pa le dal 2500.

Naslednjega večera sta se Bobby in John zopet srečala.

— Prodaj sem svoj voz, — se je pohvalil John zadovoljno.

— Jaz sem pa poceni kupil krasen avto, — je odgovoril Bobby. — Za malenkost: 3300 mark. Pojdi ga pogledat.

John je ogledoval za malenkost kupljeni šestsežni voz in naenkrat je vzklil ves iz sebe:

— Tristo kosmatih medvedov! To je vendar moj stari voz!

— Tista podrtja? — je zajecel Bobby presenečeno.

— Žalibog da. Kaj ti jo je prodal Schonkeding?

— Da, Schonkeding, — je zajecel

Bobby in se naslonil na steno garaže, da bi se od presenečenja ne sesedel.

Tragičen konec moderne robinzonijade

Burno življenje dunajske baronice Eloise-Bosquet-Wagnerjeve, kraljice galapaških otokov

Sredi neskončne širine Tihega oceana leži osamljena in od prometnega vrveža oddaljena vulkanična skupina Galapagos ali Želvinih otokov. Samo na glavnem otoku Hatami je majhna kolonija ekvadorskih ribičev. Drugi, daleč drug od drugega oddaljeni otočki poznajo kot prebivalce samo velike želve, tjulnje in najrazličnejše ptice, človek je tam tako redek pojav, da se živali še niso naučile bati se ga. Lava in peščeni svet do četrta rast samo skromni vegetaciji. In čeprav je podnebje skoraj idealno, čeprav tu ni tropskih bolezni, ki jih je drugod v južnih morjih mnogo, vendar bivanje na teh otokih ni prijetno in sicer zaradi vulkaničnih izbruhov.

Dr. Ritter in njegova družina

Tako gre vsa svetovna zgodovina mimo teh otokov in človek bi mislil, da čas tu tiho stoji. Ta nedotaknjena priroda je premamila berlinskega zobozdravnika dr. Ritterja, ki je naveličan Evrope zahrepenel po primitivnem naravnem življenju na prostem daleč od vsake civilizacije, in našel je enako misleče in čuteče bitje, sorodno dušo v svoji asistentki, Berlinčanki Dori Koerwinovi. Po vseh mogočih preizkušnjah raznih krajev sta sklenila izseliti se na Želvine otoke in začeti življenje Robinzonov. Oba sta se dala ločiti, izdreti sta si dala zobe in jih nadomestila z jeklenimi zobovjem, vzela sta s seboj seme raznih rastlin in se naselila na otoku Floreana. Tam sta si zgradila kočo v žrebu ugaslega ognjenika in po silnem trudu in težkem boju z mrčesom in podivjano, v časih piratov na otoku izkrcano živino sta si uredila sadne in zelenjadne plantaže ter začela brezskrbno življenje v večnem solncu tega srečnega otoka.

To je bilo pred petimi leti. Pisma, ki so jih dobivali od njih ameriški in berlinski prijatelji, so bila polna radosti in navdušenja nad novim rajem, nad zdravim poljskim delom na solncu, in polna prokletstva na naslov osvovržene civilizacije. Dasi je tu pa tam le pogledalo iz pisma domotožje, sta bila oba trdno odločena, da ne bosta nikoli zapustila srečnih otokov.

Toda modernima Robinzonoma ni bilo sojeno dolgo veseliti se življenja v samotni. V Evropi je nastala pravcata epidemija hrepenenja po Želvinih otokih. Njunemu zgledu bi bili radi sledili mnogi nesrečneži in nezadovoljenci, čeprav je večina ostala samo pri načrtih in čeprav so mnoge odvrnila svariila Ritterjeva pisma, se je vendar našlo

mnogo ljudi, ki se niso dali odvrtiti od pustolovščin, temveč so nastopili dolgo pot na Galapagos. Kot prva sta se pojavila na Floreani zakonca Arthur in Margareta Pittmer in nastanila sta se na samotnem kraju. Potem je prispela v spremstvu mladih nemških trgovcev Lorenza in Philipsona baronica Eloise-Bosquet-Wagnerjeva z Dunaja, plavalas Eva, ki je prinesla pohujšanje v galapaški raj. Čeprav je bilo izmenjanih na stotine dovtipov in govorice o originalni baronici, vendar je morala zavzema ta ženska vedno dominirajočo položaj in imela je res brezobzirno energijo. Doma iz dobre rodbine, je morala po vojni med inflacijo preživeti težke čase. Naposled se je ustanovila v Parizu majhno trgovino s starinami in tajna ostane, zakaj se je nji in njenima dvema prijateljema, očitno zaljubljenima v njo, pristudila evropska civilizacija.

Skratka, ta svojevrstna triperesna detelja se je nekega dne pojavila na Galapagos in se naselila na njih, kakor drugi kolonisti. In kmalu je zvedel svet iz Ritterjevih pism in od turistov, ki so posekali otok Floreana, zanimive vesti o baronici. Svet je zvedel, da vlada zdaj na Floreani ljubosumnost in prepričanje, da hodi baronica naga in se peča z delom na vrtu, da je kraljica otoka in da je uvedla poseben ceremonijel za svoja podložnika Lorenza in Philipsona. Ljudje so pripovedovali, da hoče napraviti iz Floreane mednarodno turistično središče ter privabiti ameriške milijonarje z zgraditvijo luksuznega hotela in elegantnih plaž. Govorilo se je, da je baronica obrnila hrbet Lorenzu in osrečila z naklonjenostjo svojega drugega podložnika Philipsona. Prišlo je do spopada med obema tekmečema in težko ranjeni Lorenz je zbežal k zakoncu Wittmer. Šele čez več tednov ga je baronica pripravila do tega, da se je vrnil. Pisma s Floreane so pa naznanjala, da je rajski mir za vedno izginil. Baronica se je bridko pritoževala na neposlušnost drugih kolonistov, ti so pa godrnjali, češ, da se vede kraljica s svojima ministroma nedostojno. Atmosfera na Floreani je postajala nezno in izbruha ni bilo treba dolgo čakati.

Baronica Wagnerjeva

Iz vesti, ki so prihajale zadnje čase s Floreane, je bilo razvidno, da dozoreva zagonetna katastrofa. Dr. Ritter je pisal svojemu prijatelju kapitanu Hancocku, ameriškomu milijonarju in učencu, ki je s svojo jahto posetil Gala-

page, da mu bo na njegovem drugem posetu sporočil važne vesti, ki jih ne more napisati, ker nima nobenih dokazov. Baronica je baje zakopala svoj denar in svoj nakit. Svoji sosedi Norvežanki Karin Guldberg-Cobosovi je pripovedovala, da shiti svojo smrt. Ta čas so pa izbruhnili na otoku prepri med kolonisti.

Potem pa je bomba eksplodirala. Kako se je to zgodilo, ostane vedno tajna. Znano so samo različne in nasprotujoče si vesti. Sredi novembra je prišel norveški novinar Rolf Blomberg z nemškim raziskovalcem prof. Floglom s Floreane v Guayaquilu. Pripovedovala sta, da sta jima zakonca Wittmer povedala, da je prišel Lorenz, ki je bil svojčas zaradi tuberkuloze izgubil baronično naklonjenost in jo je moral prepušiti robustnemu Philipsonu, nekega dne k njima in jima povedal, da je baronica že sita življenja na otokih in da je krenila s Philipsonom na krov neke ameriške jahte v južna morja. Potem je tudi Lorenz zapustil otok, in sicer z norveškim kapitanom Nuggerrudom, čigar jahta je imela za posadko samo enega mornarja. Zakonca Wittmer sta bila prepričana, da ne bosta o baronici in njenem vazalu Philipsonu nikoli več slišala. Videla pa nista nobene ameriške jahte, čeprav je bilo skoraj izključeno, da bi ne opazila prihoda ladje.

Cez dva dni se je razširila vest, da je našlo moštvo ribiškega parnika na pustem kamenitem otoku Marchena dvojce trupel, v katerih so spoznali baronico in Philipsona. Kmalu se je pa ta vest obrnila tako, da gre za Lorenza in Nuggerruda. Nuggerrudova jahta je bila namreč s črnim mornarjem vred izginila. Kazalo je, da sta Lorenz in Nuggerrud umrli od žejne morda, ko se je njuna ladja ponesrečila in sta se rešila na otok, kjer ni bilo vode.

Po teh razburljivih vesteh se je na otoku petrolejski magnat Hancock s svojo jahto iz Los Angelesa na otoke in tudi ekvadorska vladna ekspedicija je krenila na pot s poročevalcem United Pressa, da bi končno dognala, kaj je na stvari. Poskus, dobiti radiovezo z otokom Hatama, se je izjalovil. Ladja je pristala pri Floreani, toda o baronici in Philipsonu ni bilo duha ne sluha. Vsi kolonisti so se pa strinjali v tem, da morata biti na otoku, pa naj bosta živa ali mrtva. Prebivalci otoka so se neprestano prepirali in ekspedicija jih je morala miriti, da je preprečila nove tragedije.

Ta čas je priplul do otoka Marchena s svojo jahto Hancock in na obali je točno dognal da gre za trupli Lorenza in Nuggerruda. Petrolejski magnat se je odpravil potem na Floreano, kjer so mu sporočili žalostno vest, da je njegov prijatelj dr. Ritter 21. novembra podlegel kapi. Dora Koerwinova se je preselila potem k zakoncu Wittmer. Kolonisti so Hancocku baje pripovedovali, da sta Philipson in baronica zapodila Lorenza iz kolonije in da mu nista hotela dati niti vode, niti hrane. Zato ga je vzel Nuggerrud na otok Hatam. Tja pa oba nikoli nista prispela. Baronica je otok najbrž zapustila.

To so zaenkrat skromni rezultati, ki jih je bilo možno dognati. Dr. Ritter je kot rečeno umrl, štiri druge priče imajo pa usta za vedno zaprta, kajti baronica in Philipson nista najbrž več med živimi. In tako ostane nepojasnjena tragedija, ki se je odigrala na pustem otoku. Kmalu se razidejo zadnji razočarani kolonisti na vse štiri vetrove in od poskusa nekočih, sveta stih ljudi, ki so se hoteli vrniti k prirodi, ostane samo nekaj osamljenih grobov. Robinzonijada na otokih, ki se je tako radostno začela, je doživela tragičen konec.

V šoli

Učitelj: Jurček, ali poznaš sesavec, ki nima zob?

— Seveda ga poznam, gospod učitelj. Moj striček je tak sesavec.

Strupen odgovor.

Pevce: — Torej ste me že videli na gledališkem odru. V kateri vlogi pa? Kritiki: — V vlogi tenorista.

Ellery se je nasmehnil.

— Tu sem pa zopet razporedil vse možnosti. In sicer to pot v štiri skupine. Morilec je lahko bil uslužbenec bolnice, ali pa tudi ne, ali pa je šlo za morilko, ki je tudi lahko bila zaposlena v bolnici ali ne.

— Tako vam povem, kako sem izločil prve tri možnosti. Morilec ni mogel biti mož, zaposlen v bolnici. Vsi uslužbeni bolnice se morajo strogo držati predpisov in nositi bele plašče in bele hlače. Če bi bil morilec zaposlen v bolnici, bi imel na s. bi bele hlače že pred zločinom. Zakaj bi torej sčel svoje in oblekel tuje bele hlače, potem pa opravil svoje krvavo delo? To bi bila blaznost. Če bi se hotel tak človek izdajati za Janneya, bi bil obdržal na sebi bele hlače in bi ne pustil tu drugih, da bi jih potem našli. Hlače so pa bile v resnici najdene in mi smo že dokazali, da to ni bila nobena sleparija. To pomeni, da jih je morilec res nosil. Če jih je pa imel na sebi, je jasno, da ni imel svojih belih hlač, kakor jih morajo imeti po predpisih vsi uslužbeni bolnice. Če pa ni imel belih hlač, ni mogel biti zaposlen v bolnici. Morilec pa tudi ni mogel biti mož, ki ni zaposlen v bolnici, kajti že pri ogledu obliža smo izločili vse, ki niso zaposleni v bolnici. Tu bi utegnili agorvarjati, češ, kaj pa taki ljudje, kakor so Filip Morehouse in Hendrik Doorn ter Cudahyjevi paidaši? Ti vendar niso imeli belih oblek.

Odgovor na to se glasi: Tudi če bi bili Morehouse, Doorn in Cudahyjevi

Z umorom se je hotel rešiti

Porota v Lüttichu obravnava zločin, ki je razburil vso Belgijo. Morilec z dvema umoroma na vesti je zakrivil še tretji umor, ko je zvedel od svojega zagovornika, da bo tako ušel usmrtni. Pred poroto stoji znani belgijski slepar, ki se je izdal za profesorja Hiacinta Dansa in je že dolgo živel v Parizu. Tam je bil večkrat kaznovan zaradi sleparij in izsiljevanja. Celih 10 let je živel na račun neke premožne dame, od katere je dobival 2000 frankov mesečno. Ko mu je pa zagrozila, da ga ne bo več vzdrževala, je sklenil umoriti jo. To je tudi storil, svojo žrtev je pobil s kladivom. Umoril je pa tudi svojo 90-letno mater, ki jo je vzdrževal z denarjem svoje ljubice. Po groznih zločinih je pobegnil z letalom v Belgijo.

Vedel je, da bi ga Belgija izročila Franciji zaradi umorov in da bi prišel pod giljotino. Obenem je pa zvedel, da more biti za umor v Belgiji, kjer ni smrtne kazni, obsojen samo na težko ječo in da bi ga v tem primeru ne izročili Franciji. Zato je sklenil poiskati v Belgiji tretjo žrtev. Izbral si je katoliškega duhovnika v Lüttichu Hauta, ki je bil nekoč njegov spovednik. Prišel je k njemu pod pretvezo, da se hoče zopet izpovedati, in ga je ustrelil. Po umoru se je sam javil policiji. Morilca zagovarja znamenita pariška odvetnica Garconova, ki dokazuje, da je Danse blazen.

126.000 ton zlata

Iz proračunske seje francoskega parlamenta je znano, da znašajo dolgov Francije za prihodnje leto 20 milijard frankov. To je ogromna vsota, toda Francozi se tolažijo, da imajo druge države še večje dolgove. Za lažje razumevanje naj preračunamo dolgove poedinih držav na tone čistega zlata. Največ dolgov ima Anglija, in sicer za 30.000 ton zlata, na drugem mestu je Amerika, ki ima za 23.000 ton zlata dolgov, na tretjem Francija, ki jih ima za 18.000 ton, Italija za 8000 ton, Avstralija za 5000, Nemčija za 4000 itd. Največ zlatega kritja ima Amerika, in sicer 7000 ton zlata, Francija 4500, Anglija 1500. Izmed teh dolgov odpade na vsakega državljan v Angliji dolga za 565 gramov zlata, v Franciji za 429, v Nemčiji pa samo za 63. Nemčija namreč predvornih dolgov nima in reparacij ne plačuje več.

Dolgovi vseh držav znašajo v zlatu 126.000 ton, zaloga zlata v vseh državnih blaginjah pa komaj 20.000 ton. Dolgovi držav so torej šestkrat večji od zaloga zlata emisijskih bank.

Srebrna voda

Na vserruskem kongresu kirurgov v Moskvi, ki mu je prisostvovalo 192 delegatov, med njimi 80 vseučiliških profesorjev, se je nanašalo nekaj predavanj na nove metode desinfekcije in lečenja ran. Petrogrski profesor Mojsjejev je poročal, da se mu je s pomočjo tako zvane srebrne vode posrečilo zaceliti gnojne rane, ki bi se sicer ne dale zaceliti. Misel ni nova, kajti že v starem Egiptu so zdravniki vedeli, da na rane blagodejno vplivajo tako zvane plemenite kovine, v prvi vrsti srebro. Moderna veđa je dolgo smatrala to za praznoverje in zablodo, toda razni primeri so pokazali, da ubijajo zrnca srebra vse škodljive mikrobo, izločajoč neke posebne žarke. Zato so napravili kemiki celo vrsto antiseptičnih srebrnih preparatov, katerih edini nedostatek je bila razmeroma visoka cena.

Prof. Mojsjejevu se je posrečilo izdelati nov preparat srebrne vode, cenejši in učinkovitejši. Bistvo preparata je v tem, da prodirajo v srebrni raztopini obsejni joni pozitivne elektrike v gnojno rano in uničujejo mikrobo, ki povzročajo gnojenje. Poleg tega vplivajo srebrni joni blagodejno na celično tkivo in pospešujejo naglo celjenje ran. Sre-

brno vodo uporabljajo že na 225 kirurških klinikah v Rusiji.

O istem predmetu je predaval tudi moskovski zdravnik Jermolajev, dokazujoč, da še ni proučen mehanizem učinkovanja srebrne vode. Prof. Meščaninov je pa poročal, da rabi za lečenje gnojnih ran kisline želodčnega soka, ki se je dobro obnesla tudi v težjih primerih. Profesor harkovske univerze Rose je poročal o svoji metodi lečenja ran s pomočjo ribje masti v obliki vazelina. To sredstvo ustavlja tudi kri. Zdravilnost ribje masti se da pojasniti s tem, ker je v nji mnogo vitaminov.

Nemci in Darwinova teorija

V Nemčiji sta izšli nedavno dve knjigi, o katerih je pa težko reči, da bi bili znanstveni. Ena se imenuje »Novi principi proučevanja ras« in njen avtor je dr. Herman Gauch. Mož prihaja do zaključka, da je manjkajoči člen med živaljo in človekom neseverni človek. Ta človek naj bi bil prehodni štadij med severnim človekom in carstvom živali, ki ga predstavlja antropoidna opica. Čeprav se lahko pokažejo nordijske značilnosti, kakor vzhodnobaltičske modre oči tudi pri takih živalih, kakor so bele gosi, jih ne najdemo pri drugih vrstah. Posebnosti gotovih karakteristik ne morejo utemeljiti splošnega zaključka. Tako ima pes nordijski smisel za zvestobo, ki ga ne najdemo pri nenordijskem človeku. Edina karakteristika, ki loči severnega človeka od opice, ga loči tudi od neseverskega človeka in nasprotno. Zato naj bi bile nenordijske karakteristike enake kakor živalske in v najslabšem primeru nikakor ne povsem človeške.

Drugi hitlerjevski učenjak dr. Theodor Stuedel je napisal novo grško in rimsko zgodovino. Mož dokazuje, da so Perzijci pripadali nordijski rasi, ker so govorili: »Bodi iskren in govori resnico.« Aleksander Veliki je hotel baje ustoličiti vladavino nordijske rase, kar mu je pa preprečila prezgodnja smrt.

Z Jesenic

Na tukajšnji meštanski šoli sta bila imenovana absolventa višje pedagoške šole v Zagrebu: nastavnica gđ. Žigon Ljudmila in nastavnik g. Costa Anton. Oba iskreno pozdravljamo v naši sredi in jima želimo mnogo uspehov v šolskem in izvenšolskem delu. Z imenovanjem novih učiteljev se sedaj vrši pouk na meštanski šoli v polnem obsegu. Mladina bo dobila zaokroženo znanje, ki ga predvideva meštanska šola in je mladini sedaj bolj kot kdaj tudi potrebno. Učenci in učence imajo sedaj do 37 urnih ur na teden. Po odreditvi ministra prosvete, se zaključijo prvo šolsko polletje dne 31. januarja 1935.

Sokolov družabni večer. Nocoj po gledališki skušnji bo v Sok. domu družabni večer sokolskega članstva v počastitev agilnega sokolskega oderskega igralca brata Ivana Potrata, ki praznuje jutri 50letni življenjski jubilej. Dobrodošli vsi prijatelji jubilarja in družava.

Ponovitve komedije »Ameriška tatvina«. Spričo izredno lepega obiska kratke predstave Cuforjeve komedije »Ameriška tatvina«, se bo komedija, na željo publike, jutri v nedeljo zvečer v Delavskem domu ponovila.

Lepo darilo za občinske reveže. G. Josip Vilfan bivši dolgoletni blaginjak in prokurist KTD na Jesenicah, ki živi sedaj v poklopu v Ljubljani, je ta dni daroval 4000 (štiri tisoč) Din za jeseniške občinske reveže. Gospod Vilfan, ki je bil pred vojno več let občinski odbornik, je s to izdatno podporo občinskim revežem dokazal velik socialni žut do siromakov, katerim občina pri najboljši volji na more toliko pomagati kot bi bilo to potrebno.

Zborovanje hišnih posestnikov. Jutri 16. t. m. ob 15. uri sklicuje Društvo hišnih posestnikov za Jesenice in okolice za svoje članke izredno važne sestanke, ki se bo vršil v salonu gostilne Tanecar. Razpravljalo se bo o predrhkih društvenih, davčnih in gospodarskih zadevah.

Seja širše uprave Gorenjskega zimskega potnega podsaveza bo jutri 16. t. m. ob 14. uri pri Paaru na Jesenicah.

Skrivnost belega čevlja

Ellery je skomignil z rameni. — Predno zapustim čevlje in se lotim problema od druge strani, bo zanimivo omeniti, da med petami obeh čevljev ni bilo nobene razlike. Obe peti sta bili skoraj enako pošvedrani. Če bi bili to čevlji doktorja Janneya, bi bila ena peta pošvedrana mnogo bolj od druge, ker bi Janney na eno nogo močno šepal.

— Torej Janneyevi ti čevlji niso bili. In čeprav to ni bil dokaz, da Janney ni morilec, je lahko pustil v telefonski celici tuje čevlje, da bi naju preslepil, kajti za tisti čas bi lahko obul tuje čevlje z enakimi petami — vendar so pa čevlji z enakimi petami potrjevali mojo domnevo, da je Janney nedolžen, odnosno da se je nekdo izdal za Janneya. Maršikdo je pa mislil, da se je Janney izdal za samega sebe, da bi ljudje mislili, da se je nekdo preoblekel v njegovo obleko, dočim je bil v resnici ves čas sam.

V začetku tega nisva verjela. Kaj pa mislite: Če bi bil Janney sam mož, ki smo videli od začetka v njem sleparja, bi bil lahko opravil to krvavo delo v zdravnikovi obleki, v tisti, ki jo je imel na sebi tistega jutra. To bi pomenjalo, da bi bila obleka, ki smo jo našli v celici navadna sleparija, da je morilec ni imel na sebi, temveč jo je položil v tele-

fonsko celico, da bi speljal preiskavo v napačno smer. Toda kako pojasniti obliži in v čevlje potisnjena jezika? Ti čevlji so bili gotovo nošeni, kakor sem že dokazal. In kako pojasniti podšite hlačičice? drugo važno okolnost, nanašajočo se na obleko? To vam hočem takoj pojasniti. Kar se tiče misli, da se je izdal za samega sebe, zakaj ni izdal Swansonu in s tem dokazal svojega alibi, da je bil v času umora v svoji sobi? To bi bil moral na vsak način storiti. On je pa trdovratno odklanjal odgovor na vprašanje, kdo je Swanson, čeprav se je moral dobro zavedati, da potiska s tem prostovoljno glavo v zamko policijskega osumljenja. Ne, njegovo početje in ta obleka sta me potrjevala v prepričanju, da se ni izdal za samega sebe.

— Zdaj pa te podšite hlače. Zakaj so bile podšite?

— Če bi jih bil položil tja Janney, bi mu jih ne bilo treba obleči, saj mu je zadostovala obleka, ki jo je imel na sebi. Ali so bile torej podšite hlačičice tudi pesek v oči, da bi nas spravil morilec na napačno sled, da bi mislili, da je bil znatno manjši kakor v resnici? To je pa nesmisel, kajti morilec je vedel, da nas ne more preslepiti kar se tiče njegove velikosti. Bilo mu je mnogo lažje na tem, da bi ga nihče ne videl, ko se je izdal za Janneya. Hlače si je podšil zato, da bi jih skrajšal, ker so mu bile predolge. Ne smemo dvomiti, da je imel morilec hlače res na sebi, ko se je izdal za Janneya.

pajdaši oblekli bele obleke, da bi se lahko izdajali za Janneya, bi nobeden ne poznal tako dobro razmer v bolnici, da bi vedel kje iskati obliži. Edini Doorn bi lahko to vedel. Toda on je prevelik in predebel. Morilec je bil približno take postave, kakor Janney, ki je bil majhen in suh. Kar se tiče Morehousea, ni kazalo, da bi vedel, kje so spravljene zdravniške potrebščine. Niti Cudahyjeva pajdašja tega nisi mogli vedeti. Cudahy sam je bil izven suma. Uspavali so ga baš v trenutku, ko je morilec davil Abigail Doornovo. Tudi vse druge je bilo treba izločiti, ker ni bilo treba, da bi izmenjavali hlače. Dunning, Janney, Minchen, medicinci, Cobb, uslužbenci — vsi ti so imeli svoje bele obleke.

— Vidimo torej, da morilec ni bil ...

— Kaj pa ženska? Poglejmo. Morilka ni mogla biti ženska, ki bi ne bila zaposlena v bolnici. Lahko bi sicer oblekla hlače in se izdajala za Janneya, ne mogla bi pa najti obliža. Predvsem torej edina možnost, da je bila namreč morilka v bolnici zaposlena ženska. Med je na snadatu udi Hilda Doornova in Sara Fullerjeva, ki enako dobro poznata razmere v bolnici kakor pokojna starka, da! Edith Dunningova in doktorica Dunningova s porodičnim oddelkom ter vse druge v bolnici zaposlene ženske, kak strežnice, perice, pomivalke itd.

Zdaj pa premislimo to še enkrat. V bolnici zaposlena ženska ...

približno ako postavbo, kakor morilec, bi potrebovala to hlače, da bi se mogla izdajati za doktorja Janneya, in po umoru bi jih morala odložiti. Kot ženska srednje postave bi morala hlačičice podšiti, da bi bile hlače krajše. Njena manjša drobna postavba nam tudi po zakaj sta bila jezika potisnjena na konec čevljev, kajti večina žensk ima manjše in drobnejše noge, kakor moški, ona je pa vendar morala obuti moške čevlje. In končno — v bolnici zaposlena ženska bi takoj pomislila na obliži in vedela, kje ga mora iskati. Gospoda to se je ujemalo do najmanjše podrobnosti.

Vsi so se spogledali. — Nadaljuj, — je dejal policijski komisar, — to je ... Vrag me vzemi, če vem, kako bi to imenoval.

— Drugi zločin, — je nadaljeval Ellery, — je bil pa nekaj čisto drugega. Ko sem poskusil držati se istih metod, kakor pri prvem umoru, sem spoznal, da ne bo nič iz tega. Do nobenega pametnega zaključka nisem mogel priti.

Seve in moški jemljejo za zdravljenje seksualne slabosti

in nerazpokošenja, motnje v funkciji spolnih organov, pri popuščanju moči in v primerih seksualne neravnovesnosti

NAJNOVEJŠI PROIZVOD
neškodljive hormoneke ptilule

"Vi - Ha - Ge"

za moške (rjave) in za žene (rožnate). Sestavljene so iz preparatov mladitvinskih raziskovalni po najnovejših raziskovalnih. Ptilule se daje v vseh lekarnah.

Glavni depozitar:
Apotekar Mag. farm. B. Bogdanovič, Kem. farm. laboratorij, "Visvite" Zagreb 6 — S.N. — Varšavska ulica 11. S.N.

Cene ptilul za moške (rjave) in za ženske (rožnate) so iste: Polizkusni zavitek 30 kom. Originalni zavitek 100 kom. s žepnim etuijem Din 220.—

Zahtevajte občasno z naročilom zanimivo in poučno brošuro »Zdravljenje spolnih motenj pri moških in ženah«.

Odobreno od Min. soc. pol. in nas. zdr. pod št. br. 24601 10784 28. XI. 1934.

DAME, POZOR!

Za Božič mišane cene! Trajna ondulacija 50 do 70 Din, barvanje v vseh niansah 80 Din, original »Creme de Lillase« 20 Din, imedia barve samo 40 Din — nudi salon Polanc, Kopitarjeva 1. Odprto tudi ob nedeljah. 3661

PERNICE

izgotovljene — velikost 180 x 115, 1/2 puhačnega perja 220.— 300.— in 340.— Din la pub pa 450.—, 550.— Din Garantiramo solidna postrežba — pri: **RUDOLF SEVER**, Ljubljana, Marija trg št. 2. 3671

Ploče, gramofone

izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo **»ELEKTROTON«** Tavčarjeva ul. 3.

MOŠANČKI, zlata PARMENA

in druga jabolka stalno na zalogi pri — **GOSPODARSKI ZVEZI, LJUBLJANA**, Tyrševa cesta

OBLEKE, ZIMSKE SUKNJE

moderna kroja po meri in vsa druga krojaška dela — izdeluje po zmernih cenah **J. JELOVŠEK**, modno krojaštvo **LJUBLJANA**, Kongresni trg št. 8

POUK

Dnevni in večerni krojni tečaj

za damsko in moško oblačila se prične dne 2. januarja 1935

Damski tečaj

je tudi jako priporočljiv za priwatno uporabo (nešivilje)

Prijave sprejema **TEODOR KUNC** **LJUBLJANA**, Sv. Petra c. 4/II

290.-

260.-

90.-

390.-

390.-

190.-

ZA BOŽIČ VAŠIM OTROKOM IN VAM

TIVAR OBLEKE

Za božično nakupovanje dajemo na vse damske plašče 10 % popusta.

»LISE« za volane v različnih gubah. **SPECIELNI ENTEL** oblek, volan, šalov l. t. d. **AZURIKANJE**, entel vložkov in čipk. **PREDTISKANJE, VEZENJE MONOGRAMOV**, zavea, perila.

Hitro, fino in poceni izvrši **Matek & Mikeš, Ljubljana** poleg hotela Štrukelj

šivalni stroji od Din 1600 naprej. Otroški vozički od Din 200 naprej.

Dvokolesa od Din 950.— naprej. »Sachs« motorji od Din 5000.— Ceniki franko! naprej — pri Ceniki franko! **»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA**, Karlovska c. 4.

Brez posebnega obvestila. Občna Ljubljana. Metodi pogrebnih zavod

Metod Brezigar

uradnik Pošt. hranilnice v pokoju

v petek, dne 14. decembra po dolgi mukopolni bolezni za večno preminil.

Pogreb blagopokojnika se bo vršil v nedeljo, dne 16. decembra t. l. ob 3. uri popoldne iz kapelice pokopališča pri Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 14. decembra 1934.

Žalujoči rodbini: Brezigar-Regally.

Brez posebnega obvestila.

Ivan Krivic st.

trgovec

dne 14. t. m. po dolgi, neizmerno mukopolni bolezni, v 61. letu starosti, previden s tolažili sv. vere.

Na zadnji poti ga sprejemo v nedeljo, dne 16. decembra 1934 ob 4. uri popoldne izpred mrtvašnice Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti št. 9 na pokopališče k Sv. Križu.

Nadvse ljubljene očetne ohranimo v častnem in trajnem spominu. Prosi se tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 14. decembra 1934.

Globoko žalujoči: **IVAN**, trgovec, sin — **MINA KRIVIC**, snaha — **LOTA PERUZZI**, hčerka — **IVO PERUZZI**, zet — in ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

v vseh malih oglasih velja beseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za mali glas Din 5.—, davek Din 2.— Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu, lahko tudi v znamenjih — Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo

PRODAM

MOŠKO ZLATO URO

in žensko zlato uro z zapestnico prodam za 1500 Din, vredno 4000 Din. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 3683

OREHOVA JEDROCA

najcenejša od Din 16.— kg — pri Kralj, Tyrševa cesta št. 46 3678

SUHA BUKOVA DRVA

in žaganje dostavlja tudi na dom — Ivan Šiška, tovarna parketov, Ljubljana, Metelkova ulica št. 4. — Telefon 2244. 3673

OSEBNI AVTO

Chevrolet prodam. — Ambrožič, Bled.

SLUŽBE

STROJNIKA

sprejme parna pilana, Bihač.

DEKLE

vajeno hišnih del in šivanja — gre kamorkoli. — Fabiani, Dob št. 40 pri Domžalah.

PRODAVACIU

traži draguljar Niko Bogdan, Dubrovnik

PAVNO

JUTRI VSI NA KONCERT!

Domača zabava. — Gostilna Kalin na Glincih. — Igra Pavličev šramel kvartet. 3680

Praktična BOŽIČNA DARILA

bodo razstavljena jutri 16. decembra pri trvdki **F. M. SCHMITT**

Pred škofijo 2 **LJUBLJANA** Lingerjeva 4

na kar opozarjamo cenjeno občinstvo.

RAZNA PERUTNINA

jajca, med, orehi in jabolka vedno v zalogi po konkurenčnih cenah v filijalni trgovini Kmetijske družbe, Igriška ulica 3 (za dramo). Telefon 3755. 3623

PRIMA ZIMSKE JABOLKA

sortirana, od Din 2.50 dalje. — Stalna sadna razstava pri Kmetijski družbi, Novi trg 3 in Igriška ulica 3 (za dramo). Telefon 2105 ali 3755. 3624

CVETLIČNI MED

po Din 9 prosta na debelo — Blaževac, Piškorevci via Dja-kovo.

PREMOG, DRVA

karbopaket. — Slovša Fran, Kolesijska ulica 19. — Telefon št. 3934 68/T

POLNOMASTEN SIR

ala trapist, garantiran, trd za ribanje, prodajam po Din 12.— za kg, poslan na kupcevo postajo. — Marko Rašković, zadnja pošta Ivanovo Selo, savsra tanovina. 3635

IZDELUEM

vsa moška in damska oblačila, kakor plašče, kostume i. t. d., enako tudi vse potrebno za smučarje. — Priporoča se: škofic Anton, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 11. 3681

LEPE JASLICE

nilevke, pastirke, ovčke razprodaja najceneje sv. Petra cesta 17, Ljubljana. 3590

TRAJNA ONDULACIJA

krasna, že od Din 50.— naprej. Delamo vse po znatno znižanih cenah. — Salon odprt tudi ob nedeljah dopoldne — Se priporoča frizerski salon JURMAN, Miklošičeva 18 (pri sodniji). 3650

DOLENJSKA ČRNINA

kakor tudi druga pristna štajerska in dolenski vina se to-čijo v gostilni »PRI JERICI« (Perles) Ljubljana, Prešernova ulica št. 9. — Prijatelji dobre kapijce se vabijo. — Gorka in mrzla jedila vedno na razpolago. 3686

KAVARNA STRITAR

vsak večer koncert 67/T

Trenchoati

usnjeni suknjiči (ta najbolj nakup pri **PRESKERJU** **LJUBLJANA**, Sv. Petra c. 14

POZOR!

Slikanje sobe od 100 Din naprej, kuhinje od 50 Din naprej. Delo solidno! — Mokošek, slikar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 43. 3662

»MUZIKA«

prodaja prvovrstne inozemske klavirje in pianine tudi preigrane ter popravi in uglašuje strokovnjaško najceneje. — Knaflijeva ulica 4.

PRILožNOST!

Pošljite vaše plašče in druga dobro ohranjena oblačila, katera več ne potrebujete — v prodajo k — **PROMET«** (nasproti križevniške cerkve). — Istotam ugodno naprodaj vsakovrstna oblačila (higijensko čista). 3679 št. 43. Ravno kar dospela prvovrstna

Zelo primerna **BOŽIČNA DARILA!**

* Največja izbira!

* Oglejte si naše izložbe!

A. & E. SKABERNÉ LJUBLJANA

Znižane reklamne cene!

OGLAS

Dne 10. januarja 1935. leta se bo vršila ob 11. uri v pisarni komisarja Dravske stalne vojne bolnice licitacija za dobavo potrebnih predmetov bolniške hrane za čas od 10. januarja do 10. aprila 1935. leta, in to:

1. telečje meso, po dnevni potrebi;
2. kravje mleko, po dnevni potrebi;
3. žemlje, po dnevni potrebi.

Pogoji, pod katerimi se bo vršila licitacija, so razvidni vsak dan, razen nedelj in praznikov, v pisarni komisarja Dravske stalne vojne bolnice, in to dopoldne. Ponudniki so dolžni položiti kavelj do 10. ure dneva licitacije pri blagajni Poštne hranilnice v Ljubljani, in to 5 % vrednosti od celokupne dobave, katera kavelja se bo vrnila polagaču.

Vsak ponudnik je dolžan predložiti predsedniku komisije potrdilo o položeni kavelji, potrdilo o plačanih davkih in tekoče tromesečje in potrdilo Trgovske zbornice o pravici in prijavi obrti.

Iz pisarne Uprave Dravske stalne vojne bolnice št. 6175 od 7. decembra 1934. leta v Ljubljani.

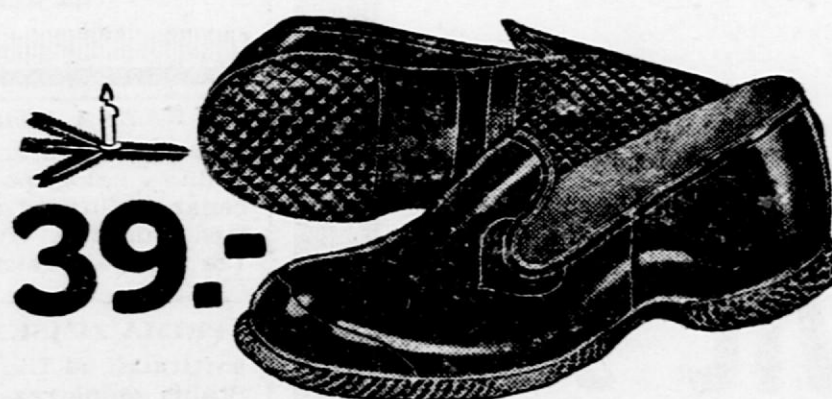
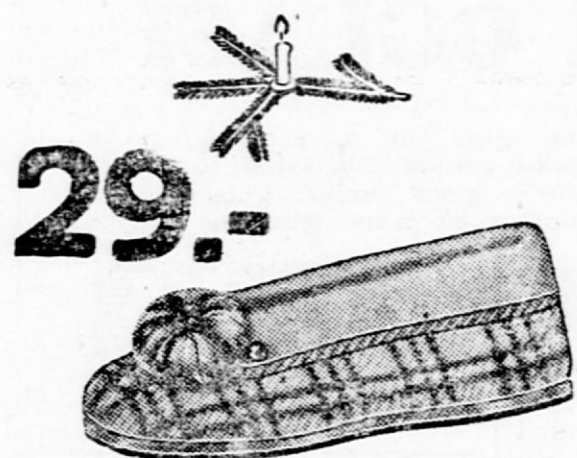

Srečen Božič

*Preskrbite si
pravočasno
božična darila*

*Pridite v naše
prodajalnice, kjer
boste našli lepo
in ceneno darilo*

Rato